

Izjava
v tork, četrtek in
soboto.
Stanje mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.
Račun poštno-čekovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Širših kmetskih vrst do samostojne agrarne politične organizacije, pa naj bi bili mi pri tem kakorkoli pomagali ali ne. Saj je dočela naravno, da hoče tako velik stan, ki je po svojem številu, po svojem premoženju in po svoji produkciji priča v naši agrarni državi, imeti sam tudi prvo besedo pri državnih poslih, pa naj je to potem politično pravilno in modro ali ne. Ta moment je tudi najjače agitacijsko sredstvo za našo ravnotako kakor za vsako drugo agrarno stranko. Preko tega momenta bi naša stranka kljub temu, da je tudi polovica in še čez kmečka, ne mogla priti in bi v novi politični organizaciji takoj došlo do spora in ponovnega cepljenja. S tak poštevemo, da se tudi prav nič ne približali cilju cele te akcije: ustvariti v Sloveniji normalno in znosno politično življenje tudi za neklerikalne stranke. Ne vem ali sem zadel pravo ali ne; povem pač svojo sodbo in bom vesel, ako bom čital dobre protidokaze.

Mnenja sem marveč, pustiti fuzijske načrte in ustvariti ter zgraditi pošteno koalicijo tudi izven skupščine. Ta koalicija bi si naj ustvarila ali kak izvrševalni odbor ali pa bi naj delegati obeh vodstev prav pogosto skupno obravnavali vse važnejše pojave v našem javnem življenju, da bi se moglo povsod zavzeti enotno in na obe strani pravično stališče. Vredet je, da so kmetijci že mislili na to, ker so se o stvari razgovarjali na nedavnjem zborovanju svoje stranke v Ljubljani in so ponudili politično sodelovanje tudi v posebni resoluciji. Mislim, da bi trebalo na to odgovoriti in sicer pozitivno odgovoriti. Nekdaj je, če bi došlo še do ponovnih podobnih konfliktov kakor je bil radi županskih volitev v Slovenjgradcu. Neka instanca ali neka možnost za poravnavo takih zadev bi se po mojem mnenju lahko ustvarila. Po mojem okusu bi tudi ne bilo nič nesreč, ako bi se dogovorili tudi glede sodelovanja v kulturnih in gospodarskih zadevah — sploh povsod, kjer lahko sodelujemo in kjer pomenja takoj sodelovanje utrditev naših pozicij. Trenutek je ugoden — ne dajmo ga zamuditi!

Mariborska oblastna skupščina.

V Celju, 22. decembra.

Moramo reči, da zasledujemo zasedanje mariborske oblastne skupščine s prav mešanimi čustvi. Tudi mi smo

bili med onimi optimisti, ki smo si mnogo obetali od oblastne samouprave. Beograd je daleko, v vse panoge naše državne uprave so prišli ljudje, ki naših razmer ne poznavajo in ne morejo že radi tega ustrezati našim zahtevam. Včasi je, kaj pada, tudi še kaj drugače. Upali smo, da bodo to pri oblastni samoupravi vse bolje in drugače. Prva slana je padla na naše upe, ko so začeli klerikalci govoriti o delu bivšega kranjskega deželnega odbora, ki je bil pred vojno znan po svojem strankarskem fanatizmu in ciničnem pobijanju vsega, kar je bilo »liberalno«, to se pravi, kar se politično ni dalo voditi duhovništvo. Klerikalci so si napravili načrt, da bi svojo strahovlado v deželnici upravi obnovili ne le na Kranjskem, temveč tudi na Štajerskem. Odtod fraze o »avtonomiji« in odtod tudi želje po zakonodajni pravici oblastnih skupščin. Dosegli so velike večine v ljubljanski in mariborski oblastni skupščini, izvolili so strankarsko enotno oblastne odbore, ne pripuščajoč manjšini nikake kontrole, nastavili so za sebe zanesljivo uradništvo in začelo se je . . .

Ko je bil začetkom oktobra objavljen proračun mariborske oblasti za zadnje četrletje 1927, so človeku padle takoj v oči visoke številke za oblastni odbor in uradništvo ter za oblastni dvorec ali kako bi že sedaj imenovali razkošno nekdanjo Scherbaumovo vilico, ki je bila menda komaj dobra za naše oblastne mogočnike. Proračuna je bila z opravo vred malenkost okrog jednega in tričetrt milijona dinarjev. Za oblastnega predsednika in odbornike so bile določene istotako pretirane nagrade, ali so to plače? To in še drugo je delalo slab utis in priznati smo začeli, da bomo te drage šle, to krasno preskrbo strankarskih agitatorjev težko plačevali.

Cela naša ljuba oblast, kolikor je je črne, je odmevala od navdušenja, ko so novi deželni gospodarji ob otvoritvi slovesno proglašili, da ne bodo pobilni takih deželnih doklad ali davkov, kakor trde to brezbojni demokratje, temveč da bodo v Beogradu dosegli, da bodo država finansirala oblastno upravo iz dosedanjih davčnih dohodkov. Gg. kaplani so pomežknili kmečkim poslancem in volilcem: ujeli smo jih, kaj? Oni bodo šeli pare, mi bomo pa gospodarili! Toda v Beogradu tudi niso padli na glavo. Prav podvzali so se s prenosom dolge vrste poslov in nalog na oblastno samoupravo in so tudi prav lepo izračunali, koliko je to doslej stalo državo. To vsoto so na to

Mislite malo nazaj!

Prvi je bil vaš pogled, se spomnite? Takrat, na reduti. Menda sem baš dražil tisto malo račico z zlatimi kodri, ko sem pod pritiskom diktata vaših oči zazrl pod masko haremke vodnik brez dna. V tem samem hipu sem že znal za svojo smer. Oprostil sem se pri kodački, ali korak proti vam se mi je ukopal kakor v hipnozi. Pokimal sem vam, ko ste mi šepmili, za vašega kavalirja nerazumljivo: »Plus tard, mé chant!« — Moškega, ki išče žensko, izbere ta ženska.

Po snidenju v gnječi, iz katere sem vas kmalu nato izvil, sva se takoj spopadla. Vsi sunki, tudi vaši, Reneta, pa so se pogreznili v mehko zavezlo izrednega stika. Duel na robu prepada trivijalnosti, nedostojnosti. In v baru ste sprejeli poljub kot razložitev, ne kot atako. — Ženske, čeravno niso nikdar čednostne, nas naučijo vedno spoznati čednosti.

Nepozabni so mi dnevi in tedni, ki so sledili in že minili. Naučili ste sebe in mene obeh resnic, izraženih v zadnjih dveh rekih, ki bi ju lahko združil v tretjem: ljubezen je ljubezen ljubezni. Dali ste bogatost najčistejšemu koprnenju in smisel besedam, da ni nič nemoralno, kar ne žali okusa in srca.

Vaš odhod v Egipt — nasproti novim vtišom — je pretrgal materijelno nit. Ali nit ni pretrgana, sicer ne bo

obljubili oblastim; izplačala se bo paratje, takrat, ko bodo Narodna skupščina našla — kritje. Kajti to, kar že enkrat zgine na davkih v državno blagajno, se ne more, žalibote, kar tako podariti oblastim.

Kako sedaj to dopovedati spoštovnim volilcem? Sicer se lahko naši duhovni gospodje zanesajo na svojo zvestobo — vendor pa, kdo ve? Liberalci sede že skoraj v vsaki vasi in bilo bi verjetno, da bi navzlic svoji politični komodnosti širili nevero in pohujšanje. Zato je včeraj klerikalni finančni referent g. dr. Veble glasom »Jučer izstrel sledče krilate besede: »Opozicija nam bo očitala, da kršimo besedo, ker smo izjavili ob otvoritvi (oblastne skupščine), da ne bomo nalogali novih bremen. Povdarijam, da smo to izjavili z ozirom na takratni težki gospodarski položaj. Od tistih časov pa se je gospodarski položaj izboljšal . . . Zdi se nam, da je ta famozni gospod izvoljen za oblastnega poslance v gornjih Slovenskih goricah, tam, kjer je očividno doma samo »dobro« ljudstvo. Kajti drugod bi se navzlic vsemu utegnilo pripetiti, da bi gospod nekaj zvedel o »zboljšanju gospodarskega položaja«.

Kdor dela z demagogijo, se rad ujamame v lastne zanike. Klerikalci so začeli z demagogijo pri razpravi o stroških za oblastno upravo že, kakor rečeno, pri otvoritvi in nadaljujejo z demagogijo tudi sedaj, ko so predložili oblastni skupščini dolg jedilni list takš in davkov. Njihova politična špekulacija pri teh davščinah je sledča: »Ta bremena ne zadenejo direktno po deželja, temveč samo mesta, trge in industrijske kraje. Mi vemo, da ne bo proračunanega efekta, pa to nič ne de. Direktne davki nas še vedno počakajo.« Ali bi pripovedovali, da je ta špekulacija tudi stvarno nemogoča? Ako sodimo po modrovjanju glede gospodarskega položaja, bi ne bilo odveč povedati gospodru finančnemu referetu, da bodo čutila skoraj vsak predlagani novi oblastni davki direktne ali indirektno dežela ravno tako kakor mesta in druge večje naselbine. To davčno demagogijo bodemo morali žal prihodnje leto draga plačati — ker bodo račun dvojen.

V seji oblastne skupščine v sredo 21. decembra je poročil dr. Veble v imenu finančnega odseka, da je taisti proračun nekoliko spremenil. Zlasti je znižal dohodek oblastnih takš na avtomobile in omnibus od 1.340.000.— dinarjev na 515.000.— Din, takso na

oživelja misel na vas danes, ko v dimu cigarete projiciram pregnantne, baš prečitane izreke na strop preteklosti. Čisto razločno gledam vaš ironični izraz in energijo volje do življenja. Slišim vaš timbrirami alt z nasmeškom, ko mi mahate z roko s parnikom, vidim še ustnice, ki se neshišno premikajo: »Mon chéri, a dieu!«

Elegantno ste se znali posloviti. Ker ste izločili vsako možnost depesije; z lahkoto sem sledil parniku, ko se je jel ob molu obračati in manjšati. Ko sem se odpeljal v mesto, sem že na vas popolnoma pozabil. Samo nekje v zadnji kamnici srca se je skrivala žara z večno živim pepelom, ki ga ničesar več ne more boleti.

Vem, da se vrnete; če ne vi sami, pride naslednica; radi vas vem, kakšna bo; rad bi vedel, kje je in kdaj pride.

Renata, za božič bi rad ljubil vaše male roke

včasih samo vaš

Hadži Loja.

K. Ettinger:

Oglas.

Pred tremi dnevi je prišel k meni prijatelj Evgen in mi rekel ves iz sebe:

»Dober nasvet mi moraš dati!«

»Pod nobenim pogojem ti ne morem ustreči, sem se začel braniti.

Vešele in srečne božične praznike

vsem naročnikom, dopisnikom in inserentom!

Uredništvo in uprava „Nove Dobe“.

Opombe k naši politiki.

(Dopis izven uredništva.)

III.

V zadnjem dopisu sem Vam, gospodnik obljubil nadaljevati svojo kratko razpravo o odnosih do radičevcev, ali kakor se pri nas imenujejo, do Slovenske kmetske stranke. Lahko bi tudi reklo, da hočem razpravljati o uveljavljanju kmetsko-demokratske koalicije izven parlamenta.

Sirši predlog, ki se ga sliši tu in tam in ki ga je zagovarjal, če se ne motim, tudi neki Vaš dopisnik iz Savinjske doline, bi bil, da se obe stranki enostavno združita in se na ta način ustvari neko jedro, katerega se bodo morale hote ali nehoti oprijeti tudi ostale meščanske napredne skupine. Kajti naloga vseh teh strank v naši slovenski politiki je zbrati okrog sebe toliko naroda, da bodo ustvarjeni proti klerikalizmu in da bodo ustvarjena vse tiste znani slovenski politični orožji, res ni mogoče ustvariti proti klerikalizmu in morajo naprej trajati sedanje abnormalne razmere, ko skuša premočna klerikalna večina kar zadavati neklerikalno manjšino in ko se zopet ta manjšina brani prav po znanim angleškem pregovoru z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi.

Že enkrat, mislim da v l. 1923., je skušal ustvariti g. dr. Kukovec v naši pokrajini napredno fronto. Stvar se ni posrečila. Trdilo se je, da so bile tega krije osebne ambicije raznih političnih voditeljev, česar pa jaz ne morem verjeti. Šlo je takrat ravno tako za nekako sodelovanje ali fuzijo med nami demokrati in kmetijci in ta stvar ni uspela. Mnogi so bili mnenja, da vendar ne more biti za fuzijo obeh teh naprednih frakcij kakih ovir, češ, saj so to itak naši ljudje, ki smo jih organizirali le iz taktičnih razlogov kot posebno stranko za boj proti klerikalizmu. Toda ta trditev je precej površna. Jaz nikakor ne dvomim, da bi došlo sporedno z višjo politično naobrazbo

Božično pismo brez naslova.

Draga moja,

razumljivo mi je, da vas bo to pismo malce dirnilo. Obilo vode je poteklo ne samo, odkar sem zadnjic počel svoj pogled v vodnjak vaših oči, nego tudi, odkar ste zabrisali vsako sled najrahlejšega stika z menoj. Toda ne čudite se, saj ste ženska!

Moja razneženost — da je ta globlj v zrok temu pismu, o tem pri vas ne bo dvoma — je prav navadna božična epidemija. Kakor itak veste, se epidemije nalezejo, in okoli božiča so baš tisti časopisi, ki ste jih najrajši listali, namreč ilustracije, najhujši bacilnosti.

V pomnoženih, povečanih, luksuznih izdajah izidejo, kot knjiga za e; slike v njih so dekorativni brog k samoniklim esejem, gurmanskim legendam, razpravam. Brezobzirni polizanci — o gorje, večkrat prav ostrižene fineske — kradejo po kavarnah slike ven, da jih potem v popadkih moralne mačka raztrgajo. So to izdaje, tiskane na indijskem papirju, v mavričnih čkah, v katere buli — oprostite — soliden gost kavarne s tragiko človeka, ki mu vsak moment pulijo ilustracije iz rok. Če je to še celo franco-

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

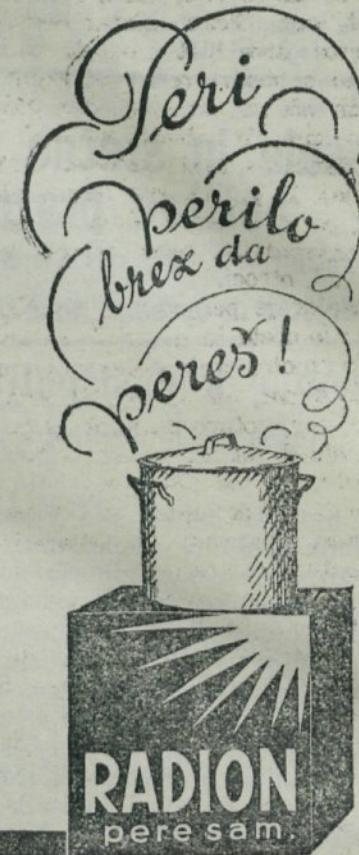
Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepsi od tega?

Radion, idealno pralno sredstvo varuje perilo!

vstopnice za kino od 50 na 25% in črtnal takso na kegljanje in na ribolovske karte. Sprejel pa je v proračun novo oblastno davščino na električni tok (2 pari od kilovatne ure), ki bi nesla letno 3,600.000.— Din. Odgovarjali so mu od kmečko-demokratske koalicije poslanca Petovar in dr. Novak (SDS) ter poslanec Lorber (SKS). Poslanec Petovar je grajal, da je v proračunu skrit znesek po 2.443.953.25 Din, za katerega ni protipostavke. (Ali je to kak dispozicijski fond večine? Op. ur.) Vsi klerikalni izgovori, da je močno obdačenje alkohola hvalevredno, ker se s tem pobija pijančevanje, so neodkritosrčni. Saj so ravno oblastne doklade na alkohol najsigurnejše postavke predloženega proračuna. Opozarja klerikalno večino na to, da bodo nove doklade pritiscale vinu ceno in bodo obenem pospeševali že itak silno razširjeno pančanje vina. Kajti goštiničarji ne morejo preko mere podražiti vina. Na višjo naklado na dalmatinsko in banaško vino (ki je sicer vrla ne bode odobrila) odgovore lahko Banatčani z davščinami na našles. Posebno ostro pa se je poslanec Petovar uprl obdačenju električnega toka, ki bode hudo zadelo industrijo.

pa tudi obrt in privatni konzum. Povrh tega pa leži v tem pobuda za finančnega ministra, da pride tudi on z državnim obdačenjem električnega toka. Ko je celjski poslanec dr. Ogrizek opoziciji nasvetoval, naj gre radi svojih ugovorov proti proračunu v — umobolnico, je bil proračun z glasovi večine — sprejet. Na to se je pričela specijalna debata o proračunu. Poslanci kmetsko-demokratske koalicije so stavili nujni predlog, naj oblastni odbor protestira proti uzakonjenju § 69 finančnega zakona (glej zadnjo »Novo Dobo«). Predlog je bil — soglasno sprejet. Seveda, saj sede v oblastni skupščini drugi klerikalci kakor v Beogradu.

V včerajšnji seji se je nadaljevala specijalna debata o oblastnem proračunu. Pri razpravi o zdravstvu se je soglasno konstatiralo, da je treba mimišljiti na lastno oblastno umobolnico, ker je v ljubljanskih zavodih premašlo prostora. Pri razpravi o proračunu za pospeševanje obrti je izvajal posl. Möderndorfer, da imamo v oblasti 6.509 obrtniških vajencev, od katerih niti polovica ne obiskuje obrtnonadljevalne šole. Poslanec je mnenja, naj

bi se omejil sprejem vajencev, ker je veliko število pomočnikov brezposelnih. Pri razpravi o šolstvu in prosveti se je izjavil klerikalni poslanec Hrastelj proti podpiranju občinskih knjižnic, raje se naj podpirajo kulturna društva. To je seveda voda na klerikalni mljin! Pri obravnavanju kritja se je sprejela oblastna taksa za nočni obisk kavarn in barov ter na igranje s kartami v kavarnah. O tem, kdo bo ta davek pobiral in kako se bode kavarnarje k pobiranju sililo, se ni razpravljalo. Nadalje se je sklenilo pobirati 50% doklado k državni veselični taksi in 25% doklado k državni taksi na vstopnice v kinopredstavam. Sprejete so bile z glasovi klerikalne večine tudi oblastne takse na motorna vozila, na lovske karte in na zakupnino lovov. Opozoritve opozicije, da bodo s to takso oškodovane bčine, večina ni upoštevala. Določba, naj bi se pobirala 200% doklada na vina, ki se uvažajo v mariborsko oblast, je odpadla. Bila bi tudi naravnost groteskna. Dakev na električni tok je bil toliko spremenjen, da se je za velike odjemalce (industrijo) dakev za kilovatno uro znižal na poldrugo, ozir. na jedno paro. *Omenili je treba, da so bile vse no-*

ve takse in davščine sprejete samo z glasovi klerikalne večine.

Z.: Peterčkov Božič.

(K predstavi »Peterčkovi sanji« v celjskem Mestnem gledališču.)

Zagonetni trenotek, ko je dan najkrajši in noč najdaljša, praznuje človeštvo od nekdaj kot enega največjih praznikov. Za krščanstvo je ta čas tem pomembnejši, ko se je baš tedaj rodilo sinomašnemu paru dete, ki je s svojim naukom zrevolucioniralo sedanje svet in položilo temelje vse dašnje kulture bele rase človeka.

Rodil se je Kristus.

V tisočletjih, tekom katerih živi človeštvo na isti skorji zemlje, ki jo teptamo danes mi, so bili in so še mraz, sneg in nočni svit vtisnili človeku oni nežni božični dojam, ki daje pečat značaju praznovanja in čustovanja. Božič je praznik tišine, pravljičnih čarov, minuta obstanka vsega gibanja. Vsa narava zadrži za hip svoj dah, zamaknjena v blagoščnost pokopa in odrešenja. Sveta noč.

Za nas, ki nam jo je primeslo dete, je božična noč eminentna prilika, ko

Mestni kino Celje
Od 21. do 28. decembra
največji film vseh časov

»Ako bo nasvet dober, se ne boš po njem ravnal, če bo pa slab, bom seveda jaz krije.«

»Poslušaj!«, je nadaljeval. »Izgubil sem listnico. Precej denarja in potni list. Jutri bi moral odpotovati z ženo — kaj naj storim sedaj?«

»Povej ženi!«

»To ni nasvet! Ravno to je na stvari, da žena tega ne sme zvedeti.«

»Ali si že dal v časopise?«

»Ne smem! Ko bom jaz v uradu, lahko kdo odda ženi listnico in, če ona najde v njej fotografijo . . .«

»A . . . sedaj pa že razumem! Daj v liste, naj najditelj izroči listnico menini.«

»Tudi besede »listnica« ne sme biti v oglasu. Moja žena prečita vse liste od prve do zadnje črke in bi takoj slušila. Ona je pač ženska.«

Nagnila sva se nad beležnico, premisljala ure in ure, in sva, ko sva bila že na zadnji strani, sestavila sledeči oglas:

Ako mi znani gospod, ki mi je sinoči nekaj ukradel, do danes zvečer ukradene stvari ne vrne, ga predam policiji.

Ob osmih zjutraj sem že čital v listih ta oglas, o pol devetih je zazvonil zvonec nad mojimi vrti.

Vstopil je možak sumljive zumanijo-

sti, privlekel iz žepa zlato uro, jo položil na mizo in zamrmral:

»Tu imate! Sicer pa to nisem jaz, ampak moj tovarš . . .«

Hotel sem ga opozoriti, da nimam danes rojstnega dneva, da ura najbrž ni namenjena meni, toda že je izginil.

Bila je res lepa ura z zvoncem, a znotraj na pokrovu so bile vdelane besede: Dar Njegove Visokosti Afganistanskega Emirja.

Komaj sem spisal pismo, v katerem sem se Emirju zahvalil za dar in mu obljudil, da mu bom posvetil prvo knjigo, ki jo izdam, že je zoper zazvonil zvonec.

Majhna deklica, bosa, blečena po star modi, je stala pred vratmi.

»Ta zavoj moram oddati tu«, je rečla in odšla.

Zavoj je bil prevezan na vse načine in vedno, kadar sem mislil, da sem našel pravi vozel, sem se zmotil.

Končno sem vrvico prerezal in privlekel iz papirja bronasto figuro, napol golo mitološko bitje brez noge in listek, na katerem je bilo napisano, da je noga že prej bila razbita.

Res je manjkala kipu leva noge, a vendar bi ga še lahko poklonil kakšni prijateljici kot poročno darilo.

Kaj je predstavljal kip? Venera ni bila, ker Venera drži roke vedno na boku. Po labudu bi lahko sklepal, da je Leda. Toda lahko, da je bil labud pav in potem bi bila Junona. Labud,

ali katera ptica je bila, se umetniku ni posrečil. Lahko bi bila tudi sova, potem bi bila Atena.

Ko sem še razmišljal o tem zoologem problemu, je tretjič pozvonilo.

Vstopil je mlad gospod, ki je najbrže ušel iz policijskega albuma s cigareteto v ustrem kotu in rokami v hlačnih žepih.

Ko je potegnil roke iz žepa, mi je pokazal kup majhnih predmetov, jih položil na mizo in rekel:

»Poglejte, če je tu kaj vašega?«

Izbral sem si prstan z bridjantom, srebrn ustnik za smotke in ponikljano vžigalo, se mu zahvalil in ga spremil do stopnic. (Od takrat mi manjka igla za kravato.)

Za njim je pozvonila stara, brezoba baba in mi izročila listnico. Toda to ni bila prijateljeva listnica.

Nato je pozvonil sluga, ki mi je prinesel turistovski klobuk. Bil mi je sicer prevelik, toda vzel sem ga, ker nisem hotel zamere.

Nato je pozvonila neka dama, zelo našminkana in parfumirana, ki mi je smehlje izročila aktovko, deset tisoč dinarjev in zapisnik občnega zborna

»Udruženja za reformo življenja« in zašepetal: »Sinoči smo morali biti zelo pijani. Niti spoznati te ne morem več.«

Tudi jaz nisem mogel . . .

Nato je pozvonil od nog do glave eleganten gospod z monoklom in mi

ponudil palico s pavijanovo glavo iz ebenovine.

Nato je pozvonila objokana deklica, ki mi je vsa v solzah zatrjevala, da je bilo to prvič in zadnjič in mi pustila srebrno dozo.

Veselilo me je, da živim v tako poštemenem stoletju.

Nato je pozvonil poštar in mi oddal petnajst površnikov, volnen jopič in žensko nogavico.

Nato je pozvonil pismonošča in mi oddal brzjavko, v kateri mi je bilo javljeno, da se nahaja lokomotiva poljske železnice na cesti med Gantingom in Mlinovem in, da jo lahko tam prevzemam.

Nato je zazvonil telefon in Evgen mi je javil, da je žena našla listnico v podlagi suknje. Potovanje sta odgodila. Prosil me je, naj mu priporočim dobrega odvetnika za tožbo za ločitev zakona.

Zvečer je prišla policija z vozovi, da odpelje mene in vso mojo zbirkijo.

Nadstražnik je bil zelo vlijuden in me je vprašal, če res mislim, da je policija tako neumna?

Nato so me fotografirali in mi na črni plošči vzeli odtiske prstov.

Od tedaj mi vedno sledita dva stražnika. Delamo se, kot da drug druga ne poznamo. Boje se pač, da mi spet kdo kaj ne ukrade. (Prevel B. R.)

„Casanova“

„CASANOVA“ prekaša vse ostale filme na svetu!

V glavni vlogi
Ivan Možuhin

najsišnjajši ruski filmski umetnik.

I. del od 21. do 28., II. del od 26. do 28. decembra.

se raznežimo in pootročimo. Nič čudnega ni, če se nam misli viračajo nazaj v prva leta, v leta začudenja, nerazumljenih čustev in neskajene sreče, če se nam oči obračajo na tiste male ljudi, ki so danes taki, kakor smo bili mi v onih letih. Stare, nikdar domišljene pravljice ožive spet v pepelu spomina skupno z obrazmi onih, od kajih smo odprtih oči in ust svoje dni pozirali. Srečni smo, če zablešči na licah dece, ki je danes to, tiši razfreseno iskreni smehljaj, ki ga na sebi nismo nikdar videli, pa kljub temu vemo, da je pravi. Sanjammo mi, zopet otroci, in sanjajo oni, otroci.

Peterček je pameten in bolehen sin, ki je očeta in mater — že imel in ki ve o gmotni sreči samo toliko, da jo vživajo drugi, on pa ne. Ne vem, koliko je star, gotovo pa je ob smrti mame že slutil, da mu je umrla baš mama. In najsi se nagrbana babica še tako suče okrog njega ter ga neguje, bolehnost njegovega drobnega telesa ga nagiba k notranjosti, v kateri zastonj grebe po materinem objemu. V božični noči umre po vročičnih sanjah, ki so natrpane bajk in basni, s katerimi mu je babica polnila dušo, hoteč mu olajšati hiranje in koprmenje.

Božični mož prioveduje njegovo zgodbo s pedagoškim prologom in takoj otvori sceno: Peterčkovo bolniško sobo. V deloma vezanem dialogu se razpredel med Peterčkom, babico in beračem, ki je gost beračev, predgovorina. Berač, v rešnici čardej, pove na to Peterčka h kralju Matjažu na obisk in še k sebi v gozd, kjer se Peterčku pokaže Jezušček. Peterček si izprosi svodenje z mrtvo mamico: smrt, kar se izpolni v zadnji sceni.

Ta meglema povest pa je le megleno začrtano ogrodje, ki je skrito pod pestro pravljirnostjo. Namenjena deci, ji hoče nuditi oni svet, ki ga sicer samo sliši opisovati. Osnovni ton je ljubezen do matere — madone.

Ali kako je življenje drugačno! Baš pred kratkim se je zgodilo to-le: Živel je šestleten fant, šest let je živel in nato umrl. Po smrti so ga preiskali zdravniki in našli, da na trupelcu ni mesta, kjer bi ne bilo sledov udarcev. Zakaj ta fant je imel i mater i očeta, ki danes oba sedita za mrežo, sojena, da sta stolčka dete v smrt. Kaj je zakrivil ta — Peterček? Zakaj je moral šest let preječati v krivici, ki je njegova revna duša niti razumeti ni mogla. Zakaj mu ni bilo dano, da bi bil sirota?

Paradokson, ki ni pravljica. Ko bo napočil sveti večer, ko se zberemo okrog drevesca, bo prav in lepo, če poklonimo saj eno misel temu resničnemu Peterčku, ki bo imel takrat v mrzli krsti pod zmrzljeno zemljo svoj prvi božični večer, večer miru in pokoja, večer brez bolesti in ran. Ko bomo na Sv. Štefana gledali onega Peterčka in vživali pravljijočno prigodo, ne pozabimo, da je oni Peterček kopnrel po mami, ker je vedel, kaj je z njo izgubil, ta Peterček pa je bil oropan — sirota ob živih starejših — pravice na ljubezen do matere. Jadno dete, da bi njega šestletni križev pot primesel odrešenje njemu enakim.

Nadaljevanje razprave o novem zakonu o neposrednih davkih.

V sredo dopoldan je imel svojo sejodavčni odbor Narodne skupščine, v kateri je nadaljeval razpravo o novem davčnem zakonu. Sklenjeno je bilo več olajšav glede kazni in glede izterjevanja davkov. Tako je na pr. sklenjeno, da se predpiše v slučaju davčne utaje samo dva- do štirikrat tako velika globota, kajor je znašala davčna vsota. Preje je bila globota štiri- do osemkrat tako velika! (Zadostoval bi tudi enkratni znesek! Op. ur.) Dalje se je določilo, da se plačujejo kmečki davki 15. avg. in 1. novembra. Važno pa je določilo, da se kmetu ne sme vzeti hiša, 20 oralov zemljišča, dvorišča, par vozne živine, kola in plug za plačilo davka in doklad tako dolgo, dokler še tma kakršnokoli premično ali nepremično imetje za plačilo dolga.

Vesela zgodba z dežele.

Pri zadnjih skupščinskih volitvah je bil za poslanca postavljen tudi gosp. Bedjanič, posestnik in župan v Obrežu pri Središču. Naše vedno verno

ljudstvo menda v ormoškem in prevaljskem okraju mu je verjelo, da ga bodo v Beogradu oddiščno zastopal. Nekaj manj pa mu verujejo njegovi sosedje v Obrežu. Kajti pri nedavnih volitvah župana je »skoz padel«. Njegovi nasprotniki so to polomijo še posebej podčrtali s tem, da so zvezčer predili bakljado z godbo v čast novemu županu. Neverjetna zlobnost kakor so je res zmožni samo naši podeželski neverni.

Celjske vesti.

Današnja številka obsegata 12 strani. Prihodnja številka izide v sredo 24. decembra popoldne.

Današnji številki smo priložili kaledar za leto 1928 za vse naročnike.

Položnice

smo priožili današnji številki. Prosimo cenjene naročnike, da se jih pridno poslužijo in nam nakažejo naročnino za prihodnje leto. Zaostale pa prosimo še zadnjič, da poravnajo zastalo naročnino, ker jim bomo z Novim letom brezpogojo ustavili list.

c Silvestrov večer sokolskega društva v Celju bo zadnji dan leta v veliki dvorani Celjskega doma zbral vse, ki hočejo par ur preživeti v prijetni družbi v neskajenem večeru. Sokol je sestavil bogat in zanimiv spored. Polnočno alegorijo setavi s priznano mojstrsko roko br. Benčan.

c Znani § 82, ki ščiti bogate banke in demške družbe pred večjimi občinskim, okrajnimi in oblastnimi dokladami, se nahaja tudi letos v proračunskem zakonu pod številko 67. Ta usodni § povzroča na pr. odmero 515% okrajne doklade za vse one Celjane in okoličane, ki plačajo hišni in zemljiški davek, pridobivno itd. Letos ob volitvah je reklo g. dr. Korošec v Ljubljani, da bo § 82 tako »ven letel«, zato pa je priletel § 67. Bog ve, ali ima naša črna politična družba sploh kaj srca za ljudi?

c Da se ugotovil! Zadnje dni ste zborovali v Zagrebu in Novem Sadu zbornici za trgovino, obrt in industrijo. Obe ste po temeljiti razpravi o davčnem vprašanju energično zahtevali od vlade in od Narodne skupščine izenačenje in znižanje neznosnih davčnih bremen. In črna zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani?

c Veseli praznike želijo vsem znamen in znankam, osobito pa sokolom Celjske sokolske župe Andrej Lipovšek iz Petrovč, Viktor Šarlah iz Celja, Oton Hiršek iz Teharja, Milan Zgamba iz Teharja, Franjo Držan iz Štor, Anton Paušer iz Vojnika, vsi mornarji 1. razreda strojne podčasnikiške šole v Dzelenoviču (Boka Kotorska).

Danes in
o božičnih praznikih
zapeščeta
Liane Haid in Willy Fritsch
Zadnji valček
po zvoki prvovrstnega orkestra v
Kinu Gaberje

c Odprte planinske koče. Savinjska podružnica Slov. planinskega društva v Celju opozarja turiste, smučarje in izletnike, da je vso zimo odprta in izvrstno z vsemi vrstami jedil in pijač oskrbovana Celjska koča. Pri koči je napravljeno novo sankališče. Smučarji imajo v bližini polno lepih prostorov za smučanje. V koči so na razpolago tudi prenočišča. Koča je stalno dobro in toplo zakurjena. Poti mimo apnence in po mestnem logu ste povsem izhajeni. Odprto in oskrbovano je vso zimo tudi Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini. Kdor hoče praznike in novo leto preživeti v prekrasni pokrajini v miru gozdov in planin, naj pohti iz mesta v naravo, od koedr se bo vrnil zdrav in vesel na duhu in na telesu.

Prva prireditev v sezoni je
5. januarja 1928:

P-L-E-S
trgovskih nastavljenecv.

c Upravno sodišče ostane v Celju. V finančnem odboru Narodne skupščine je včeraj predlagal poslanec dr. Svetislav Popović, naj bi se upravna sodišča v Celju, Skopljiju in Dubrovniku ne ukimila, pač pa se jim naj odkažejo posamezni posli Državnega sveta, da se temu olajša delo (?).

c Obrotniški sestanek. Slovensko obrotno društvo v Celju sklicuje za dne 26. decembra 1927 (Sv. Štefan) običajni obrotniški sestanek, ki se bo vrnil ob 8. uru zvečer v restavraciji Narodnega doma. Vsi obrtniki iz Celja in okolice so vabljeni na ta sestanek brez vsakega nadaljnega obvestila.

c Lastniki hiš in zemljišč, odn. njihovi zastopniki se kar najnujnejše opozarjajo na § 9 cestno-policijskega reda za mesto Celje, glasom katerega

nuarja. Tam v gornjih prostorih nam bode sviral najboljši Negodetov Jazzband iz Ljubljane moderne komade za ples, pa tudi prijatelji valčka pridejo na svoj račun. Kotiljonska četvorka bo tako zanimiva. Zato 5. I. vsi v Narodni dom!

c Umrla sta 76-letni posestnik Ivan Vrečar iz Lise pri Celju in 74-letni krojaški pomočnik Anton Krajnc v Celju. N. p. v. m.!

c Nočno lekarniško službo ima od sobote, dne 24. do vključno petka, dne 30. t. m. lekarna »Pri Mariji pomaga« na Glavnem trgu.

c Celjska okoliška občina je naklonoila tukajšnji državni zaščiti dece in mladine za božičnico 2500 Din in letni prispevek 1000 Din, skupaj 3500 Din. Odbor se za ta velikodušni dar prav iskreno zahvaljuje.

c Mestna elektrarna sporoča, da na božični praznik, dne 25. t. m. od 8. do 12. ure dopoldne ne bo električnega toka, ker ga ukine elektrarna Faša.

c Poskušen samomor Celjana. 24-letni elektrotehnik Ignac Horvat iz Celja je iskal zadnji čas službo v Zagrebu. Poprej je bil uslužben v Crikvenici, kjer so ga pa pred štirimi meseci odslovili. Ker ni mogel najti v Zagrebu zasluga, se je te dni ves obupan napotil v Zelengaj pri Zagrebu in si pognal iz samokresa kroglo v glavo. Našli so ga pasanti in ga oddali v bolnico. Težko ranjeni Horvat bo najbrž okreval, ker si s strehom nisanil možganov.

c Ali se lahko nosijo tanke nogavice? To vprašanje je rešeno, odkar se tanke nogavice iz flora in umetne slike brez vsake škode perejo v raztopini milnih lusk »Labod«. — Najbolje je oprati fine nogavice takoj, ko se jih sleče, pa bodo kot nove.

c Pri boleznih želodca in črev, po manjkanju teka, nepravilnem odvajaju, napetih bolečinah v čelu, draženju k bljuvanju se s pomočjo 1 do 2 čaš prirodne Franc Jožefove gorce vode doseže emeljito izčišenje. Bolniške izjave potrjujejo, da tudi bolniki v postelji radi jemljejo Franc Jožefovo gorko vodo.

Mestno gledališče.

Renatoar:

Pondeljak, dne 26. decembra ob 16. uri popoldne: »Peterčkove poslednje sanje«.

Opozorjamо še enkrat, da se vrši premijera Pavla Golje božične povesti »Peterčkove poslednje sanje« na praznik sv. Štefana popoldne ob 16. uri. Vsebino igre prinašamo na drugem mestu. Predstava, ki jo režira g. ravnatelj V. Bratina, je izven abonmenta. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Goričar & Leskovšek.

Reklamne objave.

R Revmatizem (izjava zahvalnosti). G. dr. I. Rahlejev, Beograd, Kosovska 43. Spoštovani g. doktor! Letos, meseca junija, sem dobil dve steklenici leka proti revmatizmu Radio Balsamika, ki ste mi na mojo zahtevo poslali. Zahvaljujem se Vam za dobro zdravilo. Eno steklenico sem uporabil še le sedaj, a eno sem dal svojemu tovarišu. Dosežen je zelo dober uspeh. Sedaj se počutim zelo dobro, istotako tudi moj tovariš. Zato Vas prosim, da mi pošljete še pet steklenic, ker imam tovariše, ki bolujejo za revmatizmom, pa tudi sam hočem še nekoliko nadaljevati z lečenjem. Vljudno Vas pozdravlja Petar Mladenović, podnarednik 33. granične čete, Kriva Palanka (Južna Srbija), 11. XII. 1927.

— Lek Radio Balsamika izdeluje, prodaja in razpolavlja po poštnem pošetju laboratorij Radio Balsamika dr. I. Rahlejev, Beograd, Kosovska 43. Lek se dobri tudi v vsaki boljši lekarni in drogeriji.

R Ne v potu svojega obraza, ampak s pomočjo moderne znanosti peri svoje perilo! Peri perilo ne da pereš, »Radión« pere sam, pa radi tega še danes kupi en zavitek! Ne škodi perilo.

Cyanik najočinkovješi stup za lisice in druge roparice. Ampula 10 Din. — Cyanalki v mošnjicah kos 7 Din. — Strihnin se dobri svež v drogeriji

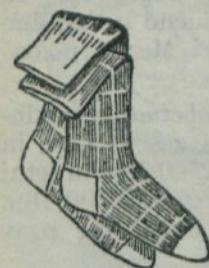
Sanitas, Celje

NB. Pri nabavi je treba prinesi vedno strupno dovolilnico.

Kino Gaberje: Zadnji valček!

Moške nogavice iz bombaža

gladke Din 8.—, 12.—,
Mele „ 18.—,
modne, najnovejši vzorci Din 20.—,
22:50, 25.—, 27:50.
flor Din 30.—, 35.—, 40.—,
45.—, 50.—.

Volnene nogavice za gospode

gladke Din 40.—,
jakard, najnovejši
vzorci Din 45.—,
50.—, 55.—,
60.—, 65.— in
70.—.

L. Putan, Celje.

Po domovini.

d † Dr. Janko Babnik, predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani, je umrl v sredo zjutraj v starosti 66 let. Bil je znamenit slovenski jurist, ki je med drugim ustvaril slovensko-nemško pravno terminologijo in spisal nebroj strokovnih pravnih razprav. Po vojni se je predvsem bavil z ureditvijo slovenskega sodstva v naši državi.

Razširjajte „Novo Dobo“!**Književnost.**

k Krivoprisežnik. Narodna igra s petjem v sedmih slikah. Po Anzengruberju priredil in predelal za slovenske odre Adolf Robida. Drugi popravljeni natis. Ljudski oder 2. zvez. Založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani 1927. Cena Din. 18.—. Že precej časa je pošla prva izdaja Krivoprisežnika. Zato je prav, da je Jugoslovanska knjigarna izdala drugo, popravljeno izdajo te priljubljene narodne igre. Krivoprisežnik si je črtal pot po vsei deželi. Njegova vsebina je resno-vzgojna in tudi za današnje čase prav prikladna. Pridelitev se ozira na naše razmere in ne nudi nikakih tehničnih težav glede upororite igre. Zahteva 5 moških in 5 ženskih vlog, od katerih so samo 3 vloge, veče in težje. Igra igra lahko prav vsak, še tako majhen oder. Druga izdaja je precej popravljena; marsikaj je izpuščenega, kar se ni obneslo in tudi dialog je mestoma popravljen. Nad vse važne so opombe, kjer najde režiser praktično navodilo, kako naj uprizori grom, strelo vihar, dež itd. Pridejana karakteristika nastopajočih oseb je kratka, a izcrpna in bo gotovo povsod dobrodošla. Tako je izdal Ljudski oder letos na novo Moljevega Skopuha, Lumpacij vagabunda, Zaoravljivca in Krivoprisežnika. S temi širimi izbranimi igrami, ki zastopajo burko, klasično veseloigro, sanjsko-realistično in težko dramo, bo lahko vsak oder kril svoj repertoar in bo nudil vsakemu obiskovalcu nekaj, kar si bo želel. Popravljeni »Krivoprisežnik« je pa tudi primeren kot šolsko čtivo, ker vsebuje mnogo vzgojnih momentov in ima lepo, moralno jedro, gladek slog in potreben komentar.

Gospodarstvo.

g Prodaja. Dne 4. januarja 1928 se bo vršila pri Intendantnskem slagalištu Dravske divizijske oblasti v Ljubljani direktna pogodba za prodajo starih vreč. Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dopisi.

Iz Ormoža. V petek, dne 6. prosinca 1928, na dan Sv. Treh kraljev, po rani maši bode na osnovni šoli v Ormožu ustanovni občni zbor Sadjarskega in Vrtnarskega društva. Ob tej priliki se bode predaval o sadnem drevo, sortah jabolk ter jabolčni kupčiji in prodaji. Kmetje in gospodinje, fanti in dekleta, pridite v velikem številu ter pristopite k društvu, kajti sadjarstvo je velik vir dohodkov v našem okraju. — Pripravljalni odbor.

Božična prodaja!

Pri nakupu božičnih daril priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnega blaga. Opozarjam cenj. občinstvo, da sem globoko znižal cene.

Fr. Urch, manufakturna trgovina
Celje, Glavni trg.

Kino.

Mestni kino. Petek 23. in nedelja 25. decembar (Božič): »Casanova«. I. del. Grandiozen vlefilm v 2 delih in 12 ogromnih dejanjih. V glavnih vlogah Casanova najslavnejši ruski filmski umetnik Ivan Možukin, znan iz vlefilma »Carjev sel Mihajlo Strogov«. V ostalih vlogah slovitne lepotice Diana Karenne, Suzana Bianchetti, Jugoslovenka Jenny Hugo, grofica Rina de Liguoro, znamna iz vlefilma »Zadnji dnevi Pompejev« in Rudolf Klein-Rogg, znan iz vlefilma »Metropolis«. Režija: Aleksander Volkov. — Pondeljek 26. (Štefanovo), torek 27. in sreda 28. decembra: »Casanova«. II. del. — »Casanova« je priznano najslavnejše filmsko delo sedanosti in daleko prekaša vse dosedanje svetovne filme. Vlefilm »Casanova« je deloma kaloriran; njegova krasota je uprav nepopisna. Dejanje se godi v 18. stoletju v Benetkah. Avstriji in Rusiji. Občinstvo se opozarja, da si preskrbi pravočasno vstopnice. Predstave: v petek 23. ob 8:15, na Božič in Štefanovo ob pol 3., 4., 6. in 8:15, v torek 27. ob 8:15, v sredo 28. decembra ob pol 7. in 8:15.

Kino Gaberje. Petek 23., nedelja 25. (Božič) in pondeljek 26. decembra (Štefanovo): »Zadnji valček«. Izredno lep film v 7 dejanjih po istoimenski opereti Oskarja Straussa. V glavnih vlogah Liane Haid, Willy Fritsch in Suzy Vernon. Sijajen Ufa-film. — Torek 27., sreda 28. in četrtek 29. decembra: »Mladost zmaga«. Velika senzacija v 6 dejanjih po romanu Hedvike Courthet-Mahlerjeve. V glavnih vlogah Greta Reinwald in Bruno Kastner. Vlefilm. — Predstave: ob delavnikih ob 8:15, na Božič in Štefanovo ob pol 3., 4., 6. in 8:15.

POGLEJTE

nizke cene čevljev:
Iz teletine moški
152 Din., iz kravine
moški podkovani 154
Din., gojzerci 180 Din.
boks moški amerik.
ali polsimi 159 Din.,
boks nizki moški ali
ženski 149 Din., dansi
ševra 169 Din., damska
ševra 169 Din., otročji iz ovčevne

**Vesel božične praznike
in srečno Novo leto!**

želi vsem svojim strankam in se za
naprej priporoča

KARL KRAMER, krojč
Ljubljanska cesta 19.

Zanesljive zastopnike

v vseh večjih mestih za prodajo vred
nostenih papirjev na obroke išče

HRVATSKA BANKA D. D. ZAGREB
Margaretska ulica, br. 4.

**P. n. občinstvu
na znanje!**

Specijalno izdelovanje
vseh vrst finega mehkega
in škrobljenega moškega
perila po meri in dunajskem
kroju priporoča c. občinstvu

konfekcija
moškega perila

R. Z. Pajk

Celje, Dolgo polje 9 a
(vila Winter) 52-12s

**Vesele božične praznike
in srečno Novo leto**

želi svojim cenjenim strankam

JOSIP JAGODIČ, CELJE
trgovec s špecerijo in železnino

**Zdrave in vesele
božične praznike
ter
srečno Novo leto**

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

tvrda

Naraks in sinova
sodavičarji
Zg. Ložnica pri Žalcu

Ročni vozíček

se kupi. Naslov v upravi lista.

Plašče

kostume za dame, površnike, obleke izgostavlja po nizki ceni ter modernizira in obrača plašče in obleke KARL KRAMER, Ceje, Ljubljanska c. 19 (poleg plinarne). 5-6

zabukovški, trboveljski in iz
vseh drugih rudnikov dobavlja
in dostavlja na dom v mestu
in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Viničar

če mogoče z ne pretevilno družino, sa išče
za vinograd ca. 4 in pol johov. Vprašati
pri A. Sabljak, Celje, Forsthof.

Najfinnejši čaj
in rum, pristno slivovko
in brinjevec, pristni med,
sveže žgano kavo
priporoča
Josip Jagodič, Celje, Glavni trg.

Naznanilo otvoritve!

Cerjenemu občinstvu vladno naznanjam, da sem otvoril v Celju,
Gospodska ulica 26

delavnico za ortopedijo in fino mehaniko.

Cenjene stranke bodo v vsakem času kar najbolje postrežene ter
se priporočam za vsestransko naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

JOŠKO AMAN
mechanik-ortopedist.

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kieparstvo

in naprava strelodvodov.
Pokrivanje strel in
zvonikov.

Vodovedne

Inštalacije, naprava moderno-
higieničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravstv. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konku-
renčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

RUSO trajni kodri

z oljnatim ovitkom Din 10.—

E. Paidasch, frizer za dame
Celje, Kocenova ul. 2 (zraven hotela »Europe»).

Božična priloga

Sobota, dne 24. decembra 1927.

Franjo Roš:

Pozdrav iz domovine.

Ta dan pred svetim večerom smo uro prej nego običajno prenehali z delom v pisarni. Voščili smo si prijetne praznike in se razšli; večina na kratek dopust. Le korporal Miklič, petdesetletni nadučitelj s Krasa, z rušenim trakom enoletnega prostovoljnega okrog rokavov, je ostal tu in jaz ž njim. Tolažili so naju z dopustom za Veliko noč, ki pa je bila še daleč, daleč kot domovina.

Miklič, droben in skromen, kakor je bil, je hitel, da pomiri sebe in mene: »Se dobro, da je tako. Da le ni človek nocoj kje tam zunaj v jarkih na Poljskem, na Doberdobu. Tu je vsaj topla peč in streha. Tu ni nevarnosti.«

»Ali denarja ni za cigarete, kozarček vina, toplo večerijo.«

Prevdarila sva ves svoj položaj in zaprla pisarno.

Po velemeštih ulicah je valovalo življenje mimo razzarijenih izložb, prešernost je sijala z obrazov vrveč množice. Sneg je padal rahlo in se sproti topil na blestečem alfaltu. Preko dveh ulic sva dospela do hiše, kjer sva stanovaла v sobi z zamreženim visokim oknom, shrambi podobni, ki so do nje vodili ozki, temni hodniki. V kovčkih sva izbrala kup knjig, ki sva jih dodelj tovorila seboj po svetu. Ž njimi sva krenila v zakotno knjigarno Simona Rubla, starega Žida. Izplačal nama je zanje štiri cele krone.

V bližnji stranski ulici sva stopila v krčmo z nizkim stropom, zamazano in domačo. Ljudje so sedeli tam, ki ne vedo, kako bi drugače obhajali ta večer. Naročila sva topo jed in vina. Skrivaj sva izprosila zavitek cigaret.

Miklič je zadovojno utripal z drobnimi očmi izza očal, gosto zavit v tobakov dim. Vihal si je redke brčice in mi pripovedoval zaupljivo:

»Veste, tudi tako je dobro. Simon Rubel je častivreden človek. Kako bi nama bilo sicer nocoj? Tako pa bo vse v redu. No, lahko bi bilo tudi bolje. Doma na primer. Vida, moja edinka, bi mi nocoj igrala na klavirju, jaz bi goskal. Postavila bi božično drevesce in pod njim bi me čakale kake volnene nogavice; Vida bi jih bila sama spletna. Ali pa zavitek tobaka, morda krvata. Pa potice, vino in še kaj. In bi zapela, o, ko pa poje kot ptičica, srebrno in čisto. In o rajnki bi se pogovarjala . . .«

Miklič je zamahnil z roko in oči so mu zagorele v mokrem blesku:

»Vida, ubožica, kako se je veselila, da pride domov o Božiču. Zdaj je že tri mesece uradnica, v dobrini službi. Vem, koliko si je glavo trla s tem, da me presenetili čimbolj. Zdaj, ko ima že lastno plačo. To je bila žalostna, ko je prejela pismo, da me ne bo . . .«

Trčila sva na Vidino zdravje. Ugibalala sva, kako nocoj praznuje in kako ji je. V mislih sva obiskala znance in neznance, ki nocoj leže v kavernah. Prehodila sva kraje ob Soči in na Krasu, se pomudila ob grobovih padlih. In zopet sva trčila na pogin vsega nasilnega gorja in na skorajnjo prostost.

Ko sva vstajala, se je Mikliču jel zapletati jezik. Toplo žareča blagost je bila razlika po vsem njegovem obrazu, sijala je, kot da je odsev iz daljnih, lepših krajev. Iz domovine. In kot da je v tej blagosti nekaj kakor tih in plah sijaj iz tistih novih dni, ki se bližajo.

Vračala sva se domov. Oprijel se je moje desnice in ni izpregovoril. Tu intam sva obstala pod oknom, kjer je božično drevo žarelo v pisanih lučih. Pri nekem oknu sva videla celo otroške obraze, mlade, polne, vesele. Tam sva stala dolgo vrsto minut, dokler naju ni pričelo mraziti. Mikliču je klonila glava, omahovale so mu noge.

Postlal sem mu skromno posteljo, ga slekel in položil vanjo. Zaspal je mirno kot otrok. Nato sem zakuril v

železni pečici. Zaprasketalo je veselo in mahoma se je razprostrila omamna toplota po sobici. Jel sem kuhati črno kavo.

Zunaj so se oglasili koraki in potrakalo je.

Gospodinja, siva gospa Karnerjeva, je odprla duri in je z gorečo svečo v roki pokazala na gospodično, stoječo na hodniku:

»Hčerka gospoda Mikliča je prišla na obisk. Bila je že enkrat tu in tudi v pisarni je že iskala očeta.«

Vida je vstopila, drobna, ljubka, s črnim žametnim klobučkom, v temnem plasču. Njene zamolklo rjave velike oči so obstale na obrazu spečega očeta in se vprašajoče okrenila vame.

Pojasnil sem ji vso zadevo. Odložila je kovček, plašč in klobuk ter sedla na edini stol. V vsej sobi je zadišalo opojno po njeni mladosti, po njenih težkih laseh. Skodelico črne kave sem ji ponudil.

Sepetaje je pripovedovala, da je dan prej prejela očetovo pismo in se je takoj odločila, da se napoti k njemu. Samo očeta ima še na svetu in hudo bi ji bilo sami ta večer.

Srebalna je kavo. V svitu petrolejke je bilo njen mehko lice oblitlo s svežo rdečico. Toplo so božale njene oči očeta, sreča se je smehljala iz njih in še meni je bilo od njih dobro.

Iz kovčka je razložila po mizi dvoje potic, pecivo, zelenko vina, volnen telovnik, nogavice, deset zavitkov tabaka, tucat dišečih klobas.

Rahlo sem poklical Mikliča. Ona je stala ob postelji in čakala, da vjame njegov prvi pogled.

Odprl je oči in ni trenil. Zagostolej je njen srebrni glas in sklonila se je k njemu. Nasmejal se je drhte, stisnil jo je k sebi. Oči so mu rosnostijale. Resnica je bila lepa, boljša od najboljših sanj.

Opravljal se je in s pogledom ni mogel mimo Vide:

»Dobilna je pismo: Očeta ne bo domov. Takoj je sklenila: Pojdem pa k njemu! In že je nabasala kovček in je pohitela k vlaiku. In zdaj je tu: Evo meni! Kakor da bi jo iz rokava stresel, Vido!«

Ogleoval je darove. Ves blažen ji je stiskal roke. Pogled mu je švigel po mizi, ustavil se je ob vsaki reči in jo občudoval z besedo:

»Toliko tabaka, to je za dva meseca dovolj. In krasen tabak! Klobase, sveže domače klobase! Kjerkoli jih ješ, misliš, da jih ješ doma. Telovnik, nogavice. Ej, ne zmrznem še! In vino, kraški teran! Potice, pecivo. To je kakor v pravljici v deveti deželi. Saj res zdaj mislim na domovino kot otroci na tisto čudežno deželo . . . Pa toliko tabaka, krasnega, pristnega! Kje si vse to dobila? To je stalo dosti denarja, Vidica . . .«

Prigriznili smo, natočili kozarce. Z Mikličem sva sušala cigarete in občudovala tobak. Ni mogel prehvatali svoje hčerke, ki je vsa gorela od sreče. Pripovedovala je o domačem kraju, o bližnjem fronti, o delu in ljudeh v uradu, o vsem.

Miklič je poslušal in se zapredal v gosti, sladko dišeči tobakov dim.

Prepustil sem jima sobo in se odpravil v pisarno, da tam prebijem noč. Obljubil sem, da se v jutru vrнем. Skupaj pojdemo v cerkev in k obedu.

Zunaj je iz mrzle teme naletaval droben sneg in se sproti topil na blestečem asfaltu. Iz daljave je zapel težak zvon.

Domovina je bila daleč, a vendor tako blizu . . .

George Delm:

24. decembra zvečer.

Gotovo je tako: 24. decembra zvečer lega velika, mehka tišina na Evropo, v kateri so ljudje najjače spojeni z ono legendo o možu iz Nazareta . . . Tišina in svečanost v ljudeh postaja telesna, prodira v zunanjost, široke,

drugače tako oživljene ceste ždijo v kviliti, muzični turobnosti.

Kajti ta večer se slavi velik krstni dan, krstni dan novega duševnega sveta, novih prevratnih misli, ki so pred 1900 leti odločilno posegle v razvoj človeštva. Z do takrat nepoznano jasnostjo in odločnostjo je oznanjal v tej noči rojeni Jezus iz Nazareta zateve in ideje, ki so se razširile po vsej zemlji in na katerih temelji naše današnje življenje v mnogo tehtnejši meri, nego se je poedinec po navadi zaveda.

Toda niso ta premišljevanja, ki vzbujajo smo svojevrstno božično razpoloženje, je kratkomalo svečana tradicija tega večera, pričetek v dolgih stoljetjih posvečene ure, dejstvo, da uduši absorbira božična noč v našem stoljetju prometa, tehnike in strojev vse te stvari . . .

Se vedno je sveti večer najjačji kolektivni občutek človeštva. Vsakogar, ki živi v območju kristjanstva, nehoti omreži na ta dan nežna moč sentimentalnega razpoloženja.

Zares: vsa kolesa počivajo! Napočil je dan duše in dobrote. Dan dôma. Noč luči.

Na sveti večer proti polnoci sem stopil v malo kavarno na velikem trgu. Pusto in izumrlo je bilo žarišče velemeštnega prometa. Toda kavarna je bila polna. Godba je igrala božične pesmi. Vsi, ki niso imeli družine, so bili zbrani. Vsi so peli z godbo. V poltemi so se pričeli tihi pogovori od mize do mize. Bil je kontakt, ki je družil vse . . .

Samo električne nevihte svetlobnih reklam na velikem trgu so se porajale neprestano, pošastna čarowniška noč. Zejeno — rdeče — modro — smuk — smuk! Toda ni ga bilo, ki bi se zmenil za to . . .

Nenadoma so postali napram toliko občudovanim čudesom velemeštne noči ravnodušni. Prazni tek tehničke . . .

Povsod je bila tišina, le v človeških srcah se je budil oni občutek, ki ga razum ne sme razčleniti, ker je v takem močnem nasprotju z zumanjim svetom našega časa. (Prevedel — rp —)

Ivan Burdian:

Mir na zemlji!

Kako je vendor vse tiho in mirno naokrog, tako v gozdu, kakor na livadi! Prav tako, kakor bi sneg pokrival s svojo nežnemehko odejo tudi vse glasove, da bi tudi ti pospavali, kakor vsa narava naokrog. Samo tu pa tam zdrči komaj slišno z vejice na zemljo bela teža, ki spušča za seboj nežno tenčico, bliščičo se v srebrni mesečini. Kdaj pa kdaj se tudi oglasi komaj slišno pritajen vdih, in se ti zdi, da bi prihajal iz neznane daljine, a v resnici se ti oglaša iz nedaljnega ledu ob gozdu. — To je sanjska tihota zimske noči — nikakor pa ne prenasilen mir poletja, ki se ziblje v nepokojni noči. Je nekako napeto, pozorno molčanje, podobno otrokovemu, ki nestрпno pričakuje mično pravljico. In oglasi se je pravljica! — Skozi zračne zefirje se pripelja v mirnih a veličastnih zvočnih valih. Kakor čarobna pesem zvočijo ti glasovi zvonov tja, preko rešenja željne zemlje. Toda te zvonove ne zaganja človeška roka, marveč Božiček sam, ki prinaša veselo oznanilo: »Mir na zemlji!« — To je tedaj ona vesela pravljica! Zdi se ti sicer, kakor da bi ne bila resnična ta božja pravljica o miru na zemlji. Pa enkrat v letu naj le presume ta blagodat človeške duše! Enkrat v letu naj le ublaži s svojim slatnim balzamom človeške rane, ki jih zadá borba življenja! In ko se zaziblje Božiček na valih zvočnih glasov črez širno zemljo, da zbere ljudi k priprostim jaslicam z Jezusčekom, pred katerim kleči njegova mati v sveti udanosti, da to podobo v človeški — tako dirnajoči, a vendor v tako čeznaravno posvečeni

idili izpopolnjuje, tedaj se razširja po svetu posebna želja po zlatih dnevih, v katerih bi si bili vsi ljudje bratje in bi miroljubne besede »Mir na zemlji« našle resnično izpolnjenje. — Da, to je divno potovanje s tem Božičkom, ki nas odnaša na svojih mehkih krilih skozi dežele v razkošna mesta in borne vasi in nam povsod pokazuje ljudi od njih najboljše in najljubkejše strani. O, kako se oklepajo na vsestranskih osrečivanjih, kako se duše topleje občutijo v pozrtvovalni ljubezni do bližnjega. Da, celo v bornih kočah zasine ta žarek o vseosrečujuči božični luči.

Pa tudi tu, kjer so darovi mali, ne pa ljubezen, ki tih daje, tudi tu se blišče oči darovateljev in obdarovanec v svojem najsvetlejšem sevu. — Nič manj veselo pa ni tudi življenje na božičnem sejnišču. Prav tako toplo bije radostno srce ljubi mamici v priprosti, ojstri volneni obleki, kakor skrbnemu ateku pod razkošnim kožuhastim plasčem — obema v radosti žarevajo luč. Vsak veselo po svojem okusu in možnosti kupuje in se veseli. Tudi to si ogleduje Božiček in vestno zaznamuje. — Vendar Božiček nima preveč časa, da bi se predolgo mudil tu. Njegova svetišča so prostori, kjer se pripravlja jaslice in božična dresesca. Oni prostori za zaprtimi vratami, kjer se pripravlja obdarovanja za ljube otroke, ki z nestrpnim poželjenjem pričakujejo trenotka, ko bodo deležni tako željno pričakovanih, a še neznamnih darov. Tam je najlepša Božičkova delavnica in taru opravlja svoja srečnosna dejanja. — In mi, ki smo ga smeli spremljati na njegovem poletu po zemlji, ga bodemo, oprostivši se mu, za nekaj časa pustili samega v teh prostorih z njegovimi vernimi pomičnici, saj mu te zadovoljno posmagajo v vseh oziřih. Pridružiti pa se hočemo ta čas zunaj našim malim, da pozvemo njihove želje, da jih nekoliko tudi ostrašimo. Kajti, če niso bili pridni, kakor se spodobi res marljivim otrokom, se lahko prigodi, da pride Božiček tudi praznih rok. In takoj se veselimo na tej slastni mešanici otročjega strahu in nevere na njih obližnjih. Kako samozavestno in celo vsiljivo nam deklamirajo razne božične pesmi, pripovedke, dogodljaje i. dr. — Kako mične so še le razne božične prireditve z božičnimi spevi, katere prireja učiteljstvo s svojimi šolskimi otroci. Kako veličasten pa je slednjič trenotek, ko prestopajo otroci prav svetišča, namenjenega za ta dan.

Pa Božiček je že izginil iz sobe poti, brezglasno, kakor je že njegova navada. — Pričakujejo ga je na mnogo, mnogo drugih krajih. Pa, oj žalost! Mnogo je tudi ljudi, katerim se ne sme približati. To so oni, ki se v neznanosti potrebi bore za življenje ali smrt, bodisi v bolniški sobi, ali zunaj v boju z ozlovoljenim elementom. Najhujše je to gotovo na odprtem in razburkanem morju, kjer preti le smrt in poguba vsenakrog. Kje je tu srečno uho, ki bi zaslilo mili glas: »Mir na zemlji, danes je božična noč!« Vroča želja za njih rešitev je edino, kar jim moremo darovati v imenu Božička z namenom, da bi bila tudi uslušana. Toda zapustimo kraje nesreč, pa se povrnimo k našim malčkom! — Kako vesel je naslednji dan, ko se vsak malček pohvali s svojimi prejetimi darovi. A najslajše je pa še to, da sme od različnih svojih prejetih komadov tudi praktično pokušati njih okus. Veselja ni ne konca ne kraja. Pa ne le mladina, tudi odrasli ljudje se veseli tega dogodka, ki so ga pričakovali z najboljšimi nameni za vse svoje drage. O ljuba in brezskrbna mladost, o srečne in zadovoljne obitelj! — Ti pa prenili Božiček, le potuj naprej preko zimske poljane! Razlivaj svoj sjaj, opletaj svoj prelestni čudotvor okoli človeških src, dvigaj, osrečuj, tolaži kamor prihitiš, da se vsepovsod izvrši tvoje odposlanstvo z naznanim: »Mir na zemlji!«

Vesel božične praznike in srečno Novo leto

želijo vsem svojim cenj. strankam, gostom in odjemalcem sledeče tvrdke:

Zvezna tiskarna in knjigoveznica
v Celju

Anončna in reklamna pisarna
Miroslav Rudolf
Celje

Franc Rebeuschegg
hotel «Pri pošti»
Celje

ŽENKO HRIBAR

trgovina pletenin in tkani
Celje, Slomškov trg

Jakob Baraga
kolodvorska restavracija
Celje

Kavarna Evropa
Helena Krušič
Celje, Kralja Petra cesta

Manufakturna trgovina
Fischer in drug
Celje, Kralja Petra cesta

Drago Gams
elektrotehnično in mehanično podjetje
Gaberje — Celje

A. M. Baldasin
izdelovalnica šodavode in pokalic
Gaberje — Celje

Mlekarna in trgovina živil
J. M. Šanc
Celje, Vodnikova ulica

Franjo Dolžan
stavbno in galerijsko kleparstvo
Celje, Za kresijo

Franjo Kalan
trgovina s premogom in drvmi
Celje

Štefan Ferant
urar
Celje, Dečkov trg

Mihal Krajnc
kleparski mojster
Celje, Aškerčeva ulica

Mártin Babin
pletar
Celje, Gosposka ulica

Likalnica
M. Covnik
Celje, Prešernova ulica

Reberšak Anton
gostilna «Pri zelenem travniku»
Celje

Drago Žnidarič
Celje — Javno skladišče

Zaloga Radenske mineralne vode. Izdelovanje «Komet» tekočega voska za parkete

Franja Pajman
zajtrkovalnica
Celje

Paidasch in Koprivšek
frizerski salon v poslopu «Jadranske banke»
Celje

Jakob Kovač
modni salon
Celje, Razlagova ulica

Vaclav Schramm
izdelovanje glasbil
Celje, Kralja Petra cesta

Anton Permozer
gostilna in mesarija
Gaberje—Celje

Ana Natek
gostilna »Pri mostu«
Breg—Celje

Josip Plevčak
čevljarski mojster
Zavodna 49, Celje, Kralja Petra cesta

Ljubomir Domitrović
medičar in svečar
Celje, Za kresijo

Prva celjska čistilnica in likalnica
Franca Hradila nasl. Jožica Leskošek
Celje, Gosposka ulica

Jernej Golčer
sodarstvo
Celje, Klavna ulica

Gostilna «Skalna klet»
Ivo in Anica Reš
Celje

Julio Meinl d. d.
Celje, Kralja Petra cesta

Jakob Lopan
parna pekarna
Celje, Kralja Petra cesta

G. Gradt
stavbni in umetni ključavnica, izdelovalec mostnih tehnic,
oblastveno koncesionirani instalater vodovodov
Celje, Vodnikova ulica

Gostilna
M. Špeglič
Celje, Gosposka ulica

F. Urch
trgovina z manufakturo in modnim blagom

Ignac Grilc
stavbno in pohištveno mizarstvo s strojnim obratom
Gaberje 140 Celje

Jos. Krell
konfekcijska trgovina
Celje, Kralja Petra cesta

Agentura «Juniper» lastnik
Vitomir Dolinšek
Celje, Gosposka ulica

R. Perdan
mehanična delavnica
Celje, ulica Matije Gubca

Elektrotehnično podjetje
Karol Florjančič
Celje, Cankarjeva ulica

Erni Nikolaj
trgovina s premogom in drvmi
Gaberje—Celje, pri Kralja Aleksandra vojašnici

Hotel
F. Skoberne
Celje, Ljubljanska cesta

Jos. Gorenjak
mesar in klobasičar — zajtrkovalnica
Celje, Kralja Petra cesta

Ivan Lapornik
mesar
Celje, Glavni trg

Viktor Hohnjec
mesar
Celje, Glavni trg

Karl Loibner
delikatese in specerija
Celje, Kralja Petra cesta

Filip Pukl
trgovina z vinom na veliko
Celje, Ljubljanska cesta

Štefan Hohnjec
mesar
Celje, Glavni trg

Franjo Vehovar
tovarna pohištva
Celje, Kersnikova ulica. Zaloga: Glavni trg

Matija Esih
mesar
Breg-Celje

Prva južnoštajerska vinarska zadruga
v Celju
Cankarjeva ulica

Franc Gajšek
mesar
Celje, Glavni trg

Jos. Vranjek
dežnikarna
Celje, Kralja Petra cesta

Ivan Reicher
mesar
Celje, Glavni trg

Čevljarna «Adria»
Celje, Ljubljanska cesta
Narodni dom

Prva jugoslovanska tovarna tehtnic in ključavnictvo,
oblastveno koncesionirani instalater vodovodov
Ivan Rebek
Celje

Tovarna perila
Karol Pajk
Celje

Franc Dobovičnik
manufakturina in modna trgovina
Celje, Gospodska ulica

Valentin Hladin
manufaktura
Celje, Prešernova ulica

Domača industrija pletenin
B. Pušnik
Vojnik-Celje, Dečkov trg

Manufakturina trgovina
Brata Šumer
Celje, Glavni trg

Martin Pilih
modni salon za gospode in dečke
Gaberje-Celje

Ivan Staube
stavbno in galanterijsko kleparstvo
Gaberje 78 Celje

S. Holobar

slikar, črkoslikar in pleskar

Celje, Za kresijo. Podružnica Rogaška Slatina

Anton Oražem

krojač

Celje, Gledališka ulica

Konrad Potzner

stavbno in galerijsko kleparstvo

Celje, Aškerčeva ulica

Matevž Zadravec

pekarna in izdelovanje prepečenca

Celje, Gospoška ulica

Mihael Dobravc

slikar in pleskar

Celje, Glavni trg

Marija Borovič

trgovina šivalnih strojev in koles

Celje, Kralja Petra cesta

Franjo Roš:

Gospod s programom.

Prosim vas, da se ozrete z okna na vrt. Tam si je postavil mizo in klop naš novi hišni gospodar gospod Vojteh Kajbič. On sam osebno stoji tam. Roke drži v telovnikovih žepih tako, da razpenja zlato verižico, in puši viržinko. Zdaj je za hip gor k nam okrenil svoje mirne, blage oči.

Spoloh je zelo blag človek in sanec. V svojem šestdesetem letu je doživel nenačadno, a zaslужeno srečo. Umrl mu je namreč pred meseci brat v tujini in mu zapustil to dvonadstropno hišo s šestimi strankami. Baje tudi težko hranilno knjižico.

Tako se je zgodilo, da je gospod Vojteh Kajbič, nekoč skromen zagrebški izvošček, postal važen steber našega javnega življenja. Odličen steber! — Krog njegovih novih prijateljev je že široko narastel, in to prijateljev, ki jim je dana važna beseda v javnosti. Tudi jaz se danes smelo prištevam k njegovim prijateljem, čeprav seveda ne baš k onim, ki razpolagajo z omenjeno besedo, kajti sem bil vedno skromen; vendar smatram, da je baš zato to prijateljstvo zame še častnejše.

Zanimalo vas bo, kako prisrčno smo ga sprejeli. Ker je svoj prihod stanovalecem v hiši točno sporočil, nam je bilo mogoče, da smo mu pripravili skromen sprejem. Tu doli pred vdom so ga pričakovala v negotovosti nemirno utripajoča srca zastopnikov vseh strank v hiši. Moja mlajša hčerka (sreča je hotela, da je njo zadel žreb) mu je belo občutena izročila šopek rdečih vrtnic in ga pozdravila z verzi. Takole:

— Pozdravljen, novi hišni gospodar, primašamo Vam naša sreca v dar, vsa hiša Vaša vdamo Vas pozdravlja in veseli se, Vaš prihod proslavlja.

Nočem zamolčati, da sem avtor teh posrečenih verzov jaz sam.

Po tem pozdravu smo se mu stanovalci javili: svetnik Jermol, ravnatelj Benko, upravitelj Janeč, vpojeni uradnik Grebenšek, gospa Južnova in jaz. Naše gospe so mu priredile malo zakusko. Vse to ga je zelo ganilo in veselilo. Zlasti vino, izborni haložan, mu je silno ugajalo. Niti ob tej priliki niti pozneje ni izustil ničesar o kaki odpovedi stanovanja ali o povisjanju stanarine. Danes smo vsi pomirjeni. To vam je velikodušen človek, zlat značaj.

Poglejte na vrt, prosim, baš zdaj je sedel in čita časopis.

Zadovoljil se je s sobo, ki mu jo je odstopila gospa Južnova. Zaupno vam povem: Vdova je in bi rada omrežila gospoda Kajbiča, hm. Vsem se nam zdi tako. Ženske so vsega zmožne, on pa je dobra, nič hudega sluteča duša.

Baš zdaj, glejte, mu zopet primaša nekaj na krožniku. Pražena jetrica so, ki jih ima neizrečeno rad. Vražja ženska, kako dobro pozna njegov okus. In pol litra vina, haložana seveda. On se smehtlja, le poglejte ga, nedolžno žrtev. Treba bi ga bilo prijateljski opozoriti, da se nahaja v strašni nevarnosti. Če bi zlezel pod njen oblast, tečaj gorje nam najemnikom! Že misel na to možnost me pretresa do mozga.

Treba je poznati gospo Južnovi. Kako sladko se mu smeji in hlini in on

je ves v zadregi, da se niti ne upa lotiti se jeterc, ki se bodo popolnoma ohladila. No, vendar odhaja. Grozovita ženska je to, brez časti in ponosa, samogoltna in maščevalna, fej!

Da nadaljujem. Gospod Vojteh Kajbič, kakor je sicer skromen in ljudomil človek, se je v poslednjih tednih pričel baviti s politiko. Da, s politiko! Kaj se vam to zdi tako čudno? Le poslušajte. Ustavil me je nedavno zverčer tu na vrtu in mi je dejal lepo prijazno:

— Kajne, saj ste vi menda sestavili tiste verze takrat ob mojem prihodu?

Priznal sem mu v prijetni zadregi.

— No, vidite. Zelo mi je to ugajalo. Že takrat sem spoznal, da ste zelo inteligenčni človek. (Da, baš tako se je bil izrazil.) Zato hočem tudi dames govoriti z vami v zelo važni zadavi.

In mi je razložil. Čital je, da bomo imeli spomladni pri nas občinske volitve. In ob teh volitvah hoče on kandidirati, razumete. Pričakuje, da bomo vsi njegovi stanovanjski najemniki kakor en mož delali zanj. Zagotovil sem mu z navdušenjem naše sodelovanje. Vsak izmed nas ima sorodnike, znajance. Maleknost mu bo sestaviti listo, ki jo — po mojem nasvetu — hoče imenovati Neodvisno gospodarsko unijo (NGU). Družila naj bi ljudi vseh slojev, ki jim je blagor občine na srcu.

Kakor vidite, je to čisto preprost načrt, vendar je stvar tako zelo važna. In resnica je: Če kdo, tedaj on spada na tako mesto, kajti blag in pozitiven človek je ter značaj. Čast, komur čast!

Nato me je naprosil, naj mu sestavim nekak program, kar sem z veseljem sprejel. Izvolite, tu je prepis programa. Prosim vas, da ga prečitate in me opozorite, če sem kako točko prezrl. Sicer mislim, da sem vse omenil: znižanje davčin, regulacijo cest in rek, zidanje stanovanjskih hiš po dunajskem vzorcu in tako dalje. Pričnajte, ni to izboren in izčrpen program? No, torej. Mislim, da ž njam lahko mirno pojdem v volitve.

Gospod Kajbič je bil s programom zelo zadovoljen. Tisti dan me je povabil s seboj v gostilno »Pri tigru«. Tam sva mnogo pila, ah, on ljubi dobro kapljico, no, in postal je tako navdušen, da je pričel tam javno in glasno citati moj oziroma svoj program. Nauvoče občinstvo mu je burno pritrjevalo, kar sem smatral v zadoščenje tudi sebi. Bil je sploh jako prijeten večer.

In glavno, cesar vas prosim v njejovem in svojem imenu: Tudi na vase sodelovanje računamo trdno. Kaj ne? Od vas, ravno od vas mnogo odvisi. Zvezne imate. No, saj sem vedel, da ste mož in značaj. Čast mi je, sluga sem.

Vidite, ravnakar je gospod Kajbič z jeterci gotov. Robec išče, da bi si obriral brke, pa ga nima pri sebi. No, pa je potegnil papir iz žepa. O, to pa je naš program na sivem papirju! Vidite, neprestano ga nosi s seboj. Zdaj je ga čita, poglablja se vanj, navdušuje se zanj. Zraven si nataka haložana. No, Bog mu ga blagoslovil! Plemenita duša je. Na mnoga leta! Živio!

Glejte, je že zopet tu gospa Južnova. Kako sili v njega. Gorje! Ah! Že ga je premagalo, vidite, roko ji je položil okrog pasu. Vražja ženska! In

o belem dnevu tu na vrtu! Kaj je treba storiti zdaj? Svetujte!

Glejte, program je padel pri tem z mize. In gospa Južnova je stopila nanj. Škandal! Program je zdaj takoreč oskrunjjen, uničen.

In zdaj, nezaslišano! Držita se za roke in korakata v hišo. Fej, gnušobal!

Ne napišem mu novega prorama vač. Gospa Južnova naj mu ga naredi. Idijotu! Lump!

Ah! Ali sem kaj rekel . . . ?

Opozorilo. Za božične praznike prodajam v svoji starji trgovini na Kralja Petra cesti št. 27 razna vina »Prve južnoštajerske vinarske zadruge v Celju« pri odjemu od 5 litrov naprej, liter za jeden dinar ceneje. Anton Fazarinc, Celje. 1115

Prof. ing. Sadar (Maribor):

Kriza jugoslovanskega hmeljarstva.

Naše hmeljarstvo je zatekla letos zelo nevarna kriza, ki sega globoko v naše narodno gospodarstvo. Po ujednjenju ni bil hmeljski trg tako nepovoljen, kakor letos. Prodaja je zelo slaba, sedaj pa že docela mrtva. — Hmeljske cene padajo, dočim so bile v preteklih letih visoke. Lani je bila cena za kg 100 Din in še več; edino hmeljarji, ki se jih je preveč mudilo s prodajo, so dosegli nižje cene. Hmeljarji so splošno zadrževali hmelj doma, niso ga ponujali, kupec je prišel k producentu in dobro plačal. Letos je baš nasprotno.

Letošnje jeseni, pred hmeljsko sezijo, je ocenila Češka eksportna družba (za hmelj) letošnjo svetovno produkcijo hmelja zelo visoko na 653—712 tisoč q in napovedala padec cen. Hmeljarji niso mogli tega verjeti, tem manj, ker je Mednarodni hmeljski kongres v Žatcu ocenil produkcijo mnogo nižje in ker so pivovarne letos v večjem obsegu obratovale. Dosedanje izkušnje so vendar potrdile prorokovanja trgovcev. Kljub temu, da se letošnja letina ni obnesla najbolje in je peronospora poškodovala eno četrtnino hmelja in ponekod v veliki meri tudi rdeči pajek, je vendar na trgu hmelja na pretek in po nizki ceni. V začetku sezije je bila cena hmelju za kg okrog 50 Din, pozneje, nekako v polovici sezije, se je nekaj hmeljarji dosegli tudi ceno do 50 Din za prvo kvalitetno. Kmalu je začela cena padati in je padla celo na 15—20 Din.

Prodaja letošnjega hmelja se razvija počasi, ker kupujejo pivovarne hmelj v obrokih, deloma radi pomanjkanja kapitala, deloma pa zato, da bi hmeljske cene ob večjem povpraševanju ne poskočile.

Slično se je dogajalo v inzemstvu, zlasti v Nemčiji, Poljski in Franciji. Nemški hmelj je resno trpel vsled peronospore, napredni hmeljarji so ga oškropili z modro galico, povprečno osemkrat, toda dosežena cena v splošnem ni pokrila stroškov proizvodnje. Cena najboljšega nemškega hmelja je bila 30—60 Din/kg, najfinješega žateškega 70—85 Din, češkega hmelja (dubskega, ustješkega in trškega) pa

40—60 Din. Češki hmelj je imel izenačeno ceno, dočim je nemški variiral za 100%, dokaz, da je bil češki boljše in enotnejše kvalitete.

Trenutno je svetovni trg natrpan s hmeljem. Na žateškem tugu je povpraševanje po našem hmelju slab. Plača se 40—60 Din za kg. Popoln zastoj vlada v Nürnbergu, ki je poln baš jugoslovanskega hmelja. Po verodostojnih vesteh dosega naš hmelj tam komaj in komaj 15—20 Din za kg. — Pred 5—6 tedni je bilo povpraševanje po našem, zlasti savinjskem hmelju, živahnejše in večje in se je razmeroma tudi dobro plačevalo. Dames se more prodati že prvočrno zeleno blago in to po 40 Din za kg. Ogromna skladišča carinarnice v Nürnbergu so baje nabasana do zadnjega kotička. Četudi je najela carinarnica že tri zasebna poslopja, stoji vendar še okrog 100 vagonov hmelja na odprtih progi, za vsak vagon pa je treba plačati okrog 100 Din ležarie dnevno. Tranzitna skladišča so pod nadzorstvom carinarnice, kar istotako povzroča stroške.

Slabša prodaja je povzročila med našimi hmeljarji veliko skrb. V Sloveniji, zlasti v Savinjski dolini, je mnogo hmeljarjev, ki so vsa polja razen nekoliko kubičnih metrov vrta zasadi s hmeljem. Ti posestniki si morajo v jeseni z izkuščkom hmelja nabaviti tudi vse živiljske potrebščine za celo leto. Sedaj jih preti glad. Se pred poldrugim mesecem so junaško zadrževali hmelj, zvesti hmeljarski tradiciji, a dames ga ponujajo in s težavo prodajajo po 15—20 Din. Mnogi izmed teh hmeljarjev so živeli v zadnjih letih pričinjeno razsipno, ker kot prav Jugosloveni ne znajo štediti; za nje znači današnja hmeljska kriza hud udarec. Vsi ti hmeljarji bodo moral v bodoče urediti svoje gospodarstvo tako, da bodo prestali biti sužnji hmelju, da bodo vsej najnujnejše, kar potrebujejo za živiljenje, pridelovali doma. Novi hmeljarji ne občutijo izgubo pri hmelju tako zelo in bodo lažje preboleli krizo, ker so zasadili le majhen odstotek svoje zemlje s hmeljam.

Vojvodino v zadnjem času zekvzemirja neka afera; razni agenti so pregorivili mnogo hmeljarjev, da so poslali hmelj z njihovo pomočjo v Nürnberg ali Žatec. Za uslugo so zahvalili 6 Din od kg za pokritje izvoznih stroškov. Izvozili so okrog 135 vagonov, zasluzili okrog 4½ milijona, a prodali so hmelj po 12—14 Din/kg. Ta afera nam bodi jasen dokaz o potrebi čvrste organizacije povsod, kjer se goji hmelj.

Povsod sprašujejo, kje tičijo vzrok semešno nizkim cenam hmelja? Vzrol najdemo v prvi vrsti v priljivo dobr hmeljski letini v Nemčiji, normalni na Češkem in srednji v ostalih državah. Povsod so lahko kupili trgovci tudi mnogo slabega blaga, ki se je najbolj ponujalo in to zelo poceni. Baš ta slab hmelj je rušil ceno dobrega hmelja; na ta način so brezbrizni hmeljarji, ki so opustili borbo prot peronospori hmelja, škodovali sebi in svojim drugovom, ki so škropili in trošili denar.

Ceno je rušilo tudi preračunano prizadevanje trgovcev, ki so špekulirali tako spremno, da so morali uspeti. Češke organizacije hmeljarjev so srečno odbrile to špekulacijo, toda na Bavarskem.

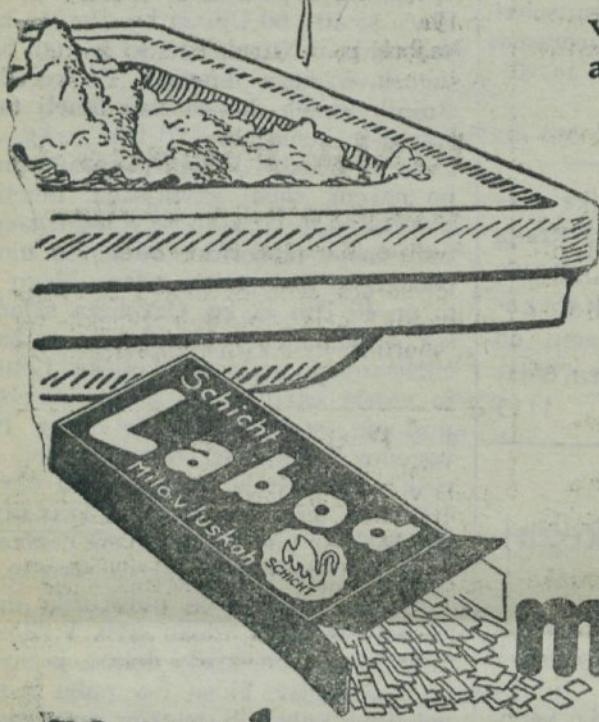
Perite rokavice!

da ostanejo kot nove

Kot umivate roke, perite tudi rokavice, niti trenutka se ne boste več zamudili. — Rokavice postanejo prijetno mehke in voljne, ali tudi roke se čutijo mehke in nežne.

Navodilo za uporabo:

Nataknite rokavice. — Perite v mlačni peni mila, kot da umivate roke. — Ko rokavice poslednjikrat izpluhujete, raztopite nekaj lusk, pa rokavice postanejo mehke kot nove. — Previdno slecite, da se ne izgubi oblika, napihnite in obesite, da se suše.

Labod milovluskah

za vse, kar ne zaupate nikomur, ampak perete sami.

skem so se cene zrušile, padec cen pa se je razširil tudi na ostale države, ki so odvisne od nemške trgovine.

Mednarodni poznavalci trgovine s hmeljem so v zadnjem času mnenja, da letos ni govora o preveliki produkciji kvalitetnega hmelja, a hmeljski trg je vsed špekulacije docela pokvarjen, tako da trpe tisoči hmeljarjev ogromno škodo. Inozemci cenijo današnjo zalogo prvorstnega hmelja, ki se še nahaja v Jugoslaviji v prvi roki, na 10.000 q, na borzi pa na 30.000 q, torej manj nego lani o tem času. Današnje stanje bi moralno biti pravzaprav zdравo in še vedno bi mogli pričakovati porast cen, ker bo povraševanje mogoče vendar večje, zlasti, ker se je na trgu pojavila tudi Anglija.

Spekulaciji trgovcev je koristilo sledče: Takoj po končanem obiranju so bile pripravljene za prodajo ogromne množine hmelja; mnogi mali posestniki niso imeli dovolj prostora za shranjevanje hmelja; mnogi so kalkulirali z visokim kalom, ki nastopa po daljšem ležanju hmelja. V jeseni potrebuje navadno hmeljar mnogo govorine za mezde pri obiranju hmelja, za plačilo davkov, socijalnih bremen, zavarovanje, za nabavo semen, umetnih gnojil itd. Ako tedaj še ni dovolj povraševanja, se dajo neorganizirani proizvajalci lahko zbegati, vržejo blago na trg brez dogovora in postanejo plen brezvestnih trgovcev.

Tudi v trgovini s hmeljem velja zakon o povraševanju in ponudbi robe; v tej trgovini pa umetno omejevanje povraševanja lahko učinkuje katastrofalno na ponudbo. Normalno bi morali biti za ceno hmelja merodajni edino sledči činitelji: 1. kvantitativni in kvalitativni pridelek v posameznih hmeljskih področjih, 2. domača potreba in 3. preostanek za izvoz z ozirom na stare svetovne zaloge hmelja. — Lastna potreba za našo državo zaen-

krat še ne prihaja v poštov, ker kupujejo naše pivovarne hmelj v inozemstvu, četudi za pivo, ki ga proizvajajo naše kartelirane pivovarne, popolnoma odgovarja naš hmelj, da, celo še za desetkrat boljše pivo. Mi moramo izvažati ves hmelj, da ga vržemo na svetovni trg. Pridelek hmelja, ki igra pravzaprav odločilno vlogo v trgovini s hmeljem, je zelo težko oceniti vnaprej. Trgovski svet, ki ima boljše zvezze in dovolj sredstev, oceni letino vnaprej lažje, nego poedini hmeljarji. Hmeljarji se morejo boriti proti špe, kalcijjam trgovcev edinole s pomočjo lastnih organizacij.

Sedaj nastaja vprašanje, kako naj ublažimo to krizo? Za letos je stvar končana, za trenutno nesrečo ni leka, vendar pa moramo podvzeti vse korake, da v bodoče izbegnemo še večji krizi.

Nekatere preventivne mere za pobiranje krize našega hmeljarstva bi bile sledče:

1. Preprečevanje brezglavnega pridelovanja hmelja v državi.

V zadnjih dveh letih se je svetovna površina hmeljišč povečala. V Češkoslovaški se je povečala lani za 3.161 ha (20%), tako da znaša danes 15.759 ha; v Nemčiji za 1.436 ha, tako da znaša cela površina 15.613 ha; Poljska je povečala površino za 400 ha, Francija za 362 ha, a Jugoslavija za 4.876 hektarjev (Vojvodina okrog 4.000, Slovenija za 875 ha).

V Sloveniji je znašala površina zemljišč l. 1925. 756 ha, l. 1926. že 1105 hektarjev, l. 1927. pa 1980 ha (1881 hektarjev v mariborski in 99 ha v ljubljanski oblasti), t. j. za 79% več nego lani. Iz Vojvodine mi manjkajo točni podatki. L. 1926. je imela Vojvodina okrog 5000 ha hmeljišč, l. 1927. pa že celih 9000 ha, torej za 80% več. Vojvodina je pravcato strašilo svetovnega hmeljarstva. Vsi inozemci, ki so Voj-

vodino samo posetili, pišejo s strahom o neizmerni možnosti širjenja hmeljarstva v tej pokrajini in to vsled povoljnih klimatičnih razmer in vsled močnega kapitala posestnikov.

V omenjenih državah se je torej povčala površina skupno za okrog 6.700 ha. Pridelek letosnjih novih hmeljišč še ni mogel delovati porazno na letosnjem cenu, ker je bil mal; znašal je kvečjemu 6700 q, če se računa 100 kg na ha.

Po statistiki je bila lani Nemčija najboljši konsument našega hmelja. Od septembra l. 1926. do maja l. 1927. smo namreč izvozili: v Nemčijo 16.894 q, v Češkoslovaško 10.366 q, v Avstrijo 1705 q, v Italijo 7392 q, v Francijo 4542 q, v Švico 2042 q in v Madžarsko 382 q hmelja.

Nemčija je morala lani uvoziti izredne množine hmelja, ker je pernospora skoro docela uničila njen lastni pridelek. Tako je n. pr. producirala Nemčija l. 1913. 87.415 q hmelja na 22.203 ha (3.9 q na ha), l. 1925. 48.289 q na 12.473 ha (3.9 q na ha), l. 1926. 25.230 q na 14.169 ha (1.8 q na ha), a l. 1927. že 71.791 q na 15.613 ha (4.7 q na ha). Kakor vidišmo, so Nemci že preživeli krizo svojega hmeljarstva. Da lahko presodimo potrebo hmelja, je treba vedeti, da so Nemci l. 1913. varili 69.000.000 hl, l. 1925. 46.132.000 hl in l. 1926. 48 milijonov 310.000 hl piva.

Lani je torej Nemčija producirala 30% manj piva in 71% manj hmelja nego leta 1923. Letos je znašal primanjkljaj lastnega hmelja napram l. 1913. kmaj 18%. Da krije lastne potrebe hmelja, je morala kupiti Nemčija leta 1926. v inozemstvu vsaj 95.000 q hmelja, dočim letos kvečjemu 60.000 stolov, če namreč računamo, da je sedmina letosnjega nemškega hmelja neporabna.

Češkoslovaška je producirala letos

okrog 10 milijonov hl piva; za to množino potrebuje okrog 45.000 q hmelja. Od produciranih 98.000 q hmelja ji je preostalo za izvoz okrog 53.000 q hmelja. Že sam češkoslovaški hmelj je mogoč skoro nadoknaditi primanjkljaj hmelja v Nemčiji.

Nemčija deluje z vso energijo, da zviša lastno produkcijo hmelja, oziroma da ohrani hmelj zdrav. Pripravljena je zaščiti lastne hmeljarje z visoko carino, ki že danes znaša za naš hmelj 60 mark na 100 kg, t. j. okrog 40.000 Din za pettonski vagon. Izgleda, da bo Nemčija prihodnje leto, ako hmelj kolčkaj obrodi, potrebovala komaj 50.000 q tujega hmelja.

Poljska je l. 1926. producirala 1.666.000 hl piva; za to potrebuje okrog 6000 q hmelja. Letošnja produkcija znaša okrog 27.000 q hmelja, za izvoz preostaja najmanj 20.000 q.

Jugoslavija je producirala okrog 900.000 hl piva in torej potrebuje okrog 3.500 q hmelja, ki ga, kakor smo čuli, uvaža. Preostaja torej za izvoz okrog 35.000 q hmelja.

Svetovna produkcija piva je znašala l. 1926. po Bartru okrog 170 milijonov 172.000 hl. Če računamo, da je za 1 hl povprečno potrebno 0.3 kg hmelja, je znašala svetovna potreba hmelja okrog 510.520 q. Letošnja svetovna produkcija hmelja znaša po dr. Stieglerju, London, okrog 513.500 q.

S tem je doprimešen dokaz, da letos pravzaprav ni nadprodukcije hmelja, zlasti ker je bila produkcija piva leta 1927. sigurno za 4% večja nego lani, marveč da tiči glavni vzrok slabe prodaje našega hmelja v dejstvu, da je naš največji konsument — Nemčija — zlahko mogla pokrili svoj primanjkljaj hmelja in da so naši neorganizirani hmeljarji povsem v rôkah avstrijskih in nemških agentov in kupcev.

Jugoslovenskih hmeljskih trgovcev in kupcev v pravem pomenu besede pravzaprav ni. Naši trgovci so edino prekupci, kvečjemu še agenti, ki skušajo proti proviziji posredovati, da pride hmelj od producenta v roke inozemske trgovcev. Rešimo se prekupcev z osnovljajem zadrg!

Ako bi prihodnje leto naša hmeljšča bogato rodila, bi lahko nastopila nadprodukcija hmelja, ki bi znašala okrog 70—150.000 q. Z dobro organizacijo pa bi se dalo preprečiti pojave, kakršni so letosnjoe jesen tako oškodovali naše hmeljarje.

M. Nikolić dokazuje v »Težaku« št. 23. in 24. t. l. visoko donosnost jugoslovenskega hmeljarstva napram ostalim kulturam in radi tega prizirača širjenje hmeljarstva. On računa kot najnajšo mejo rentabilnosti 27 Din za kg. Pisce pa pri tem pozablja, da je mogoče doseči take v resnici lepe uspehe le tedaj, če je podana neomejena možnost vnovčenja hmelja. V nasprotnem slučaju je rentabilnost iluzorna. Neomejena možnost prodaje hmelja pa, kakor smo obrazložili, v glavnem ne obstoji, zato je v interesu države in hmeljarjev, da se brezglavo širjenje hmeljarstva primerno omeji in da se hmeljarji (na že obstoječih površinah) združijo v krepke in zdrave organizacije, da bi mogli preprečiti razne špekulacije in sami voditi vnovčevanje svojih z žulji prioblikovanih plodov.

Dokler nismamo denarno jakih domaćih organizacij in dokler se nam iznika glavni konsument našega hmelja — Nemčija — in dokler se svetovna produkcija piva ne poveča vsaj na predvojno višino, sem mnenja, da je naša dolžnost obrniti pozornost poljedelcev na veliki riziko, s katerim je zvezano osnovanje novih hmeljišč, ker je bodočnost našega hmeljarstva vse prej nego sigurna.

Obstoječa hmeljišča bomo morali krčiti oziroma jih že krčijo tam, koder ne uspeva kvalitetni hmelj in kjer donos ni siguren. Omenjeni M. Nikolić povsem upravičeno prorokuje, da se bo obdržalo hmeljarstvo edinole v najpripravnjših krajih in da Vojvodina ni pravi teren za hmeljarstvo. Celo v Sloveniji, ki ima zelo povoljne predpogoje za proizvajanje fimega kvalitetnega hmelja, bo borba s pernosporo zelo težka in ljuta. Hmeljarji že uvidevajo potrebo redukcije in mislim, da se bo površina hmeljišč že letos zmanjšala za 20%, prihodnje leto pa ne bo večja kakor v letu 1926. (Konec prih.)

Arkadij Averčenko:

Kavijar.

Kulakov, znan skopuh, ki se je tresel za vsako kopejko in si ni nikdar nicesar privoščil, je stopil v delikatesno trgovino in vprašal trgovca:

»Ali imate kaj Malosol-kavijarja v začlogi? Koliko stane funt?«

»Malosol-kavijarja? Seveda! Šest rubljev in petdeset kopejk funt, je odgovoril uslužno trgovec.

»Kaj tako drag je? Človek mora znoret! ... Veste, kako se pomenva! Vi mi ga daste en funt v komisijo in jaz vam jutri plačam, kolikor ga bomo snedli. Sicer pri nas ne jemo kavijarja, toda star poslovni prijatelj pride k meni in na mizi mora biti tudi kaj boljšega.

»Tak umazanec, si je mislil trgovca, a je vendar odvrnil:

»Hm! Sicer ne dajem kavijarja v komisijo, ker pa ste moj stalni odjemalec, bom topot naredil izjemo. Ivan, daj za gospoda škatljivo Malosol-kavijarja!«

Naslednjega dne je prišel h Kulakovim gost. Bil je to debelušast, majhen možiček z drobnimi očmi. Kulakov je seveda takoj peljal prijatelja k bogato obloženi mizi, si pomel roke in rekel:

»Kaj, kozarček vodke pred kosiom ni nič napučnega? He-he!«

Gost je vrgel hiter pogled po mizi in odvrnil:

»Vodka, hm, je nekaj plebejskega. Raje imam konjak, — Martell? Izvrstno! Nalijte mi ga kar v kupo! Kozarčki za žganje so preveč podobni naprstnikom! He-he!«

Gospodar je zastokal, ko se je spomnil, da je tudi konjak vzel v komisijo, a je vendar rekel čez nekaj časa:

»Izvolite! Če želite ... saj ste moj gost!«

Odmah je steklenico in mu nalil pol kozarca.

»Nič strahu!, je z nasmeškom odvrnil gost, — prosim, kar do roba. Samo polne stvari imam rad. Na zdravje! Zakaj pa niste tudi sebi nalili?«

»Hvala!, je rekel gospodar. »Ljubša mi je vodka. Majhen kozarček ... Izvolite še malo jesti. Dobre predjadi

nam: Vložene gobe, kumarice, slanike, sirčke. Ti sirčki so izvrstni. Najtopleje vam jih priporočam!«

Gost ni odgovoril, le njegov pogled je krožil po mizi. Ko se je nagledal vseh dobrat pa je vzklknil:

»Oh, kaj vidijo moje oči? Malosol-kavijar najboljše astrahanske vrste! Kavijar, to je moja slabost. Kako, vi nicesar ne rečete? Tako izvrsten kavijar.«

»Da, izvrsten ... drag ... kavijar, je odgovoril s tresočim glasom gospodar. »Le pokusite ga eno ali dve noževi koniči!«

»Nožovo konico!, je vzklknil gost. »Simešno! Da kavijar tekne, ga je treba jesti z žlico!«

Kulakov je dal gostu žlico za desert.

»To je premajhna. Dajte mi žlico za juho!«

Ker je ni takoj dobit, je stopil po nojo in globoko zajel:

»Izvrstno! Bajno! Še en kozarec konjaka, prosim. Do vrha, seveda, saj se ne upijanim tako hitro. Zakaj gledate tako mrko?«

Kulakov je skrivaj porinil pred gosta krožnik garniranih slanikov, skril posodo s kavijarjem na drug konec mize in rekel z žalostnim obupom:

»Življenje me ne veseli več. Gospodarski položaj ... s trgovino je slabo, ljudje ne plačujejo in pri tem še taka strašna draginja. Najnavadnejše življenske potrebuščine stanejo celo premoženje. Pomislite, steklenica konjaka deseták, funt kavijarja pa šest in pol rubljev!«

Gost se je zasmiral:

»Ha-ha! Česa mi ne poveste? Zato bodeva pospravila ta kavijar. Kako gre lepo hitro. Polna žlica in rubelj je v želodcu, kozarec konjaka po grlu in spet je izginilo petdeset kopejk. Tak čarovnik sem jaz! Ha-ha!«

Gospodar je stisnil pesti, se delal veselega in prigovarjal gostu:

Poskusite, dragi prijatelj, slanike ... Kar stope se v ustih!

»Ne, raje ostarem kar pri kavijaru. Ab Jove principium. Pri najboljšem začnemo, ko tega ne bo več, gremo pa dalje.«

»In kaj mislite o sirčkih? Nemci jih najbolj cenijo.«

»Nemci že mogoče!, je hitro odvrnil gost, »toda nam, Rusom, je ljubši kavijar. Seveda, polna skleda.«

Saj sem bral celo v neki pesmi: Jej iz polne sklede!«

»Dvomim!, je pripomnil gospodar ves obupan.

Gost se ni dal motiti, temveč je govoril dalje, kot da odgovora ni čul:

»Da, kavijar, to je najboljša predsed. In poleg tega še kozarec Martella! Česa naj si še želim? Konjak je izvrsten ... Torej ... najprej žlico kavijarja, pa še eno, nato kozarec konjaka. Do sčasnega dne bi delal tako!«

Gospodar je pogledal napol prazno dozo kavijarja in konjaka, zastokal in porinil pred gosta šunko:

»Zakaj ne jeste šunka? Najboljša praška šunka! Mehka, okusna ... Saj se ni treba ženirati, kar spravite se na njo!«

»Oprostite!, je vzklknil gost, »saj se ne ženiram, nasprotno, čisto domačega se čutim!«

»Dema ne bi jedel kavijarja z žlico, ti požeruh!, si je mislil gospodar in poskušal odnesti kavijar.

Gost si ga je hotel privoščiti še eno žlico, a je z grozo opazil, da stoji doza na drugem koncu mize.

»Vrag ga vzemi!, se je zadrl, »vaš kavijar je živ. Sam se premika.«

»Saj res!, je pripomnil gospodar in neverno kimal z glavo. »Postavimo ga nazaj na staro mesto!«

Pred gosta je postavil gobe.

»To so vendar gobe!, ga je ta dobrovoljno opomnil.

»Ali gob ne marate?«

»Že, toda kavijar mi je ljubši. V dozi ga je še malo. Kar sem mi ga dajte!«

»Moj Bog!, je vzklknil gospodar, zaškripal z zobni in vdariš s pestjo po mizi.

»Kaj vam je?, ga je vprašal gost prestrašen.

»Dragi prijatelj, zakaj ne jeste?«

»Saj jem!«

Gospodarja se je polotila vročica.

»Jeje! Kavijar ste komaj načeli. Jeje, prosim, jeje!«

»Hvala! Hvala! Še malo konjaka prosim. Še nekaj ga je v steklenici.«

»Kar izplijte konjak!, je ironično pripomnil gospodar. »Ali naj odprem šteklenco šampanjca?«

Toda, plemeniti gostitelj, je govoril gost ginjen, »v mojem želodcu je še dovolj prostora za šampanjec analnas in mokko. Najprej moram pospraviti kavijar in konjak. Še nekaj kapljic ga je v steklenici!«

»Jeje in pijte!, je vpil gospodar, divje streljajoč z očmi. »Če vam je morada žlica premajhna, vam prinesem zjemalko. Če vam je kozarec premajhen, vam prinesem šcaf. Kaj se ženirate?«

»Saj se ne!«

»Molčite! Morda želite šampanjca? Prinesem vam ga. Ali vam ugača moj kožuh? Vzemite ga! Moj moderni telovnik! Takoj ga slečem! Vzemite ga! Ali vam je po godu oprema jedilnice? Da? Odpelite jo, vse, stole, mizo, kipe, rože, uro, ogledalo! Ali rabite kaj denarja? Tu imate mojo denarnico! Požrite me s kožo in lasmi, vi, nenasitnik, požeruh, zajedavec, krvces!«

Ne ženirajte se!«

Zakrohotal se je histerično in padel na divan. Gast ga je prestrašen pogledal, hitro zbral z žlico zadnje ostanke kavijarja, jih nesel v ust, tihov vstal in se izmuznil iz sobe.

Naslednjega dne je moral Kulakov plačati konjak in kavijar. Od tedaj je najbolj vnet pristaš treznostnega gibanja.

Najbolj pa je jezen, če kdor govoril o kavijarju.

(Prevel B. R.)

Josip Plevčak

izdelovalnica čevljev

Celje, Kralja Petra c. 28

se priporoča cen. občinstvu za razna prvovrstna dela: moških, ženskih ter 9 sportnih in luksuznih čevljev. 12 Cene zmerne.

POZOR!

Cenj. občinstvu vljudno naznjam, da imam v Celju, Siomškov trg 1 (tuk farne cerkve) tovarniško začelo vse vrste pletenin kakor: nogavice, rokavice, pleteno perilo, puloverje itd. po najnižjih konkurenčnih cenah. Za prvovrstno blago se jamči. Se priporoča Ženko Hribar. 36 43

Lepa in primerna
BOŽIČNA DARILA
z 10 do 15 % popustom

kupite v modni in manufakturni trgovini
A. DROFENIK
CELJE, GLAVNI TRG 9.

PATRIA
Cognac Medicinal
Palace Creme-Liqueure
zajamčeno čisti vinski destilati, izvrstno priporočeni.

Delavcem kruha ni treba več kupovati drugega ker ga lahko dobijo v vsaki količini dobre kakovosti z večjo težo kakor drugod **poceni!**

DELAWSKA PEKARNA
Splošne produktivne zadruge »Naprej« v Celju.
Prodajalna: Ljubljanska c. 10, obrat: Gaberje 107

Istotam se dobijo raznovrstni keksi, prepečnec »Delo«, kolači, makove in orehove potice ter v Celju zelo priljubljeni opotičeni roglicki ter raznovrstno pečivo. Sprejema se kruh v peko za Din 1:50 od komada brez razlike velikosti in teže.

Kože od divjačine

zajčje, lisičje, od kun in

deburjev itd. kakor vse vrste surovih kož

kupuje po najvišjih cenah

Makso Tandler
Zagreb, Boškovićeva ulica št. 40

Brzovji: Tauria Zagreb.

Telefon 13 - 89.

Zvezna fiskarna v Celju

se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spa- dajoča dela, ki jih izvršuje okusno in po zmerni ceni.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hraničnih vlog nad
Din 65,000,000.—
Stanje glavnice in rezerv nad
Din 8,000,000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranične vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Naznanilo preselitve.

Čast mi je cenj. odjemalcem vljudno naznani, da sem se **preselil** iz

Gosposke ulice 26 v Gosposko ulico 4

nasproti hotelu Balkan ter imam vedno v zalogi: parfume svetovnih znamk, Eau de Cologne, pudre, Shampoone, la. kremo za lice, zobno kremo in prašek, orehovo olje, briljantin, toaletno milo itd. Zaloga gramofonov in gramofonskih plošč in prodaja sreč državne razredne loterije. Cene nizke, postrežba hitra!

Vitomir Dolinšek

Agentura „Juniper“ Zaloga parfumerije, kozmetike, kemikalij in galerije, Celje, Gosposka ul. 4.

Največja izbira božičnih in novoletnih daril.
Oglejte si še danes izložbe!

49

52

Švicarske ure,
zlato, srebro, briljante,
optika, očala
Največja delavnica
za vse v to stroko spadajoča dela.

Anton Lečnik
urar, juvelir, optik
CELJE, Glavni trg 4.

Prepričajte se!

Vljudno opozarjam p. n. občinstvo na svojo
mesarijo in prodajalno vsakovrstnih mesnih
izdelkov po nizkih cenah. Prodajam sveže
volovsko meso, prekajene šunke kg po 30 Din
in raznovrstne sveže klobase.

12 Oddajam na drobno in na debelo! 36

Specijaliteta blaga zajamčena!
Točim tudi več vrst domačih vin.

Vljudno se priporoča

JOSIP GORENJAK, mesar in klobasičar,
CELJE, Kralja Petra cesta.

Oglašujte!

Elektrotehnično podjetje
Karel Florjančič

v Celju, Cankarjeva cesta št. 2
(poleg davčnega urada).

Inštalacija električnih naprav za luč in
pogon, telefonov, zvoncev, radio-aparatorov.
Popravljanje elektromotorjev in vsako-
vrstnih elektročnih aparatorov.

V zalogi: lestenci, svetilke, lampački,
motorji, številni, žarnice, potrebščine za
radio itd. in ves elektromaterijal.

Točna postrežba! Cene nizke!
Proračuni brezplačno!

Proda se
Voziček za pužo
Naslov v upravi lista.

Delaj, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne branil!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne bo
v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranične
vloge po **6%**

Marljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj pravnosti!

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge uad **2,000.000 Din.**

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste
veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

**Pratike Blaznikove in družinske,
reklamne koledarje z natiskom firme,
božične okraske: kreppapir, svileni papir, barvano
perje za rože, rutke,
čarobne svečice za drevo**

za preprodajo po najnižji ceni in v veliki izbiri pri tvrdki

Goričar & Leskovšek, Celje

Pupilarovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Celjska mestna hraničnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obresovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranične vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Stenski koledar

ZVEZNE TISKARNE V CELJU, STROSSMAYERJEVA ULICA

Januar

N	1	Novo leto
P	2	Makarij
T	3	Genovefa
S	4	Tit, škof
C	5	Telesfor
P	6	Sv. 3 kralji
S	7	Valentin ☺
N	8	Severin
P	9	Julijan
T	10	Pavel
S	11	Higin
C	12	Ernest
P	13	Bogomir
S	14	Feliks ☺
N	15	Maver
P	16	Marcel
T	17	Anton, pušč.
S	18	Sv. Petra stol
C	19	Kanut
P	20	Fabijan in Seb.
S	21	Neža
N	22	Vinko ☺
P	23	Zaroka M. D.
T	24	Timotej
S	25	Spreobr. Pavla
C	26	Polikarp
P	27	Ivan Zlat.
S	28	Karel Vel.
N	29	Franc ☺
P	30	Martina
T	31	Peter Nol.

Februar

S	1	Ignacij
Č	2	Svečnica
P	3	Blaž
S	4	Andrej
N	5	Agata ☺
P	6	Doroteja
T	7	Romuald
S	8	Ivan M.
C	9	Apolonija
P	10	Sholastika
S	11	Deziderij
N	12	Evlalija
P	13	Katarina ☺
T	14	Valentin
S	15	Favstin
Č	16	Julijana
P	17	Frančišek
S	18	Simeon
N	19	Konrad
P	20	Elevterij
T	21	Pust ☺
S	22	Pepelnica
Č	23	Peter Damijan
P	24	Prestopni dan
S	25	Matija, ap.
N	26	Valburga
P	27	Aleksander
T	28	Leander ☺
S	29	Roman

Marec

Č	1	Albin
P	2	Simplicij
T	3	Kunigunda
S	4	Andrej
N	5	Kazimir
P	6	Ezzebij
T	7	Friderik ☺
S	8	Tomaž Akv.
C	9	Janez od Boga
P	10	Frančiška
S	11	40 muč.
N	12	Heraklij
P	13	Gregor Vel.
T	14	Rozina
S	15	Matilda, kr. ☺
Č	16	Klemen M.
P	17	Hilarij in Tac.
S	18	Patrik, Jedert
N	19	Edvard
P	20	Jožef
T	21	Aleksandra
S	22	Benedikt, op. ☺
Č	23	Oktavijan
P	24	Oton
S	25	Gabriel, arhang.
N	26	Oznanj. M. D.
P	27	Emanuel
T	28	Rupert
S	29	Sikst
Č	30	Ciril, muč.
P	31	Janez Klimak
S	31	Benjamin

April

N	1	Cvetna
P	2	Frančišek P.
T	3	Rikard
S	4	Izidor Sev., šk.
Č	5	Vincencij F. ☺
P	6	Sikst I., pap.
S	7	Herman Jožef
N	8	Velika noč
P	9	Velik. pond.
T	10	Ecehijel
S	11	Leon Vel., pap.
Č	12	Julij I., papež
P	13	Hermenegild ☺
S	14	Tiburcij
N	15	Anastazija
P	16	Benedikt
T	17	Rudolf
S	18	Apolonij
Č	19	Krescencija
P	20	Viktor ☺
S	21	Anzelm, šk.
N	22	Soter in Kaj
P	23	Adalbert
T	24	Jurij, m.
S	25	Marko, evang.
Č	26	Klet ☺
P	27	Peregrin
S	28	Pavel od Križa
N	29	Peter
P	30	Katarina Sien.

Maj

T	1	Filip in Jakob
S	2	Atanazij, c. uč.
Č	3	Najdenje sv. Kr.
P	4	Florijan, m. ☺
S	5	Pij V., papež
N	6	Janez Ev.
P	7	Stanislav
T	8	Prik. Mihaela
S	9	Gregorij Nac.
Č	10	Izidor
P	11	Frančišek H.
S	12	Pankracij, m. ☺
N	13	Servacij
P	14	Bonifacij, muč.
T	15	Zofija
S	16	Janez Nep.
Č	17	Vnebohod
P	18	Erik, kralj
S	19	Celestin ☺
N	20	Bernardin
P	21	Feliks
T	22	Julijana
S	23	Deziderij
Č	24	Ivana
P	25	Urban
S	26	Feliks N. ☺
N	27	Binkošt. ned
P	28	Binkošt. pond.
T	29	Maksimin
S	30	Ferdo
Č	31	Angela, dev.

Junij

P	1	Fortunat, spoz.
S	2	Erazem, škof
N	3	Sv. Trojica ☺
P	4	Kvirin
T	5	Bonifacij
S	6	Presv. R. Telo
Č	7	Norbert
P	8	Medard
S	9	Primož in Felic.
N	10	Marjeta
P	11	Barnaba ☺
T	12	Ivan F.
S	13	Anton Padov.
Č	14	Bazilij, c. uč.
P	15	Vid in tovariši
S	16	Benon
N	17	Adolf ☺
P	18	Gervazij
T	19	Julijana
S	20	Silverij, papež
Č	21	Alojzij spozn.
P	22	Ahacij
S	23	Agripina, dev.
N	24	Janez Krst. ☺
P	25	Henrik
T	26	Vigilij,
S	27	Hema, vdova'
Č	28	Vidov dan
P	29	Pet. in Pav.
S	30	Spom. sv. Pavla

TISKOVINE VSEH VRST, ENO- IN VEČBARVNI TISK, MODERNA IZVEDBA

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO „NOVE DOBE“, IZHAJA TRIKRAT NA TEDEN. OGLASI PO TARIFU

Stenski koledar

ZVEZNE TISKARNE V CELJU, STROSSMAYERJEVA ULICA

Julij		Avgust		September		Oktober		November		December	
N 1	Oton	S 1	Vezi sv. Petra ☺	S 1	Egidij, opat	P 1	Remigij	Č 1	Vsi svetniki	S 1	Ujedinj. SHS
P 2	Obiskov. M. D.	C 2	Porciunkula	P 2	Angelska	T 2	Angel varihi	P 2	Verne duše	N 2	Bibijana
T 3	Helijodor ☺	P 3	Najd. sv. Štef.	P 3	Serafina	S 3	Kandid, muč.	P 3	Viktorin, škof	P 3	Franc Ks.
S 4	Urh, škof	S 4	Dominik, spozn.	T 4	Rozalija	C 4	Frančišek Ser.	T 4	Barbara ☺	S 4	Barbara ☺
Č 5	Ciril in Metod	N 5	Ožbald	S 5	Lavrencij Just.	P 5	Placid in tov.	S 5	Saba, opat	C 5	Miklavž, škof
P 6	Izaija, prerok	P 6	Sikst II.	C 6	Peregrin ☺	S 6	Brunon, sp. ☺	P 6	Ambrožij, škof	P 6	Ambrožij, škof
S 7	Vilibald, škof	T 7	Kajetan	P 7	Regina	N 7	Roženvenška	S 7	Brezm. sp.	S 7	Brezm. sp.
N 8	Evgenij	S 8	Ciriak in tov. ☺	S 8	Rojstvo M. D.	P 8	Peter Kan.	C 8	Teodor	N 8	Teodor
P 9	Nikolaj	C 9	Roman, muč.	P 9	Nikolaj Tol.	T 9	Brigita	P 9	Judita	P 9	Judita
T 10	Amalija ☺	P 10	Lavrencij, m.	T 10	Prot in Hijac nt	S 10	Dionizij	T 10	Damaz	S 10	Damaz
S 11	Pij I., papež	S 11	Suzana, dev.	S 11	Ime Marija	C 11	Frančišek B.	S 11	Aleksander	C 11	Aleksander
Č 12	Mohor in Fort.	C 12	Frančišek K.	P 12	Aleksander S.	P 12	Maksimiljan	C 12	Lucija, d. m.	P 12	Lucija, d. m.
P 13	Anaklet, papež	P 13	Pov. sv. križa ☺	S 13	Edvard, kralj ☺	S 13	Edvard, kralj ☺	P 13	Kvatre, Spirid.	S 13	Kvatre, Spirid.
S 14	Bonaventura	S 14	Nikodem	N 14	Kalist	P 14	Otmar, opat	N 14	Kristina	N 14	Kristina
N 15	Henrik	C 15	Ljudmila	P 15	Terezija	T 15	Humbert ☺	P 15	Albina	P 15	Albina
P 16	Karmelska M. B.	C 16	Lambert	S 15	Gal	S 15	Stanislav	T 15	Lazar	P 15	Lazar
T 17	Aleš ☺	P 17	Tomaž	C 17	Hedvika	C 15	Jozafat Kun.	S 15	Gracijan	T 15	Gracijan
S 18	Friderik, m.	S 18	Januarij in tov.	P 17	Luka, evang.	P 16	Leopold, kralj	N 16	Urban V., pap.	S 16	Urban V., pap.
Č 19	Vincencij Pavl.	C 19	Bernard	S 18	Peter Alkant.	S 17	Otmar, opat	P 16	Liberat ☺	C 19	Liberat ☺
P 20	Margareta, d.	P 20	lvana	P 19	Felicijan	S 17	Gregorij Čud.	S 16	Tomaž, ap.	P 19	Tomaž, ap.
S 21	Prakseda	S 21	Matej	N 21	Uršula ☺	C 22	Darov. M. D.	N 17	Demetrij, muč.	S 17	Demetrij, muč.
N 22	Magdalena	C 22	Mavricij ☺	P 22	Kordula, dev.	P 22	Cecilia, d. m.	P 17	Viktoria	N 17	Viktoria
P 23	Apolinarij	P 23	Tekla	T 23	Rupert	T 23	Klemen, papež	P 24	Irmina	P 24	Irmina
T 24	Kristina ☺	P 24	Rupert	S 23	Kapistran	S 23	Janez od Kr.	T 25	Božič, R. G.	T 25	Božič, R. G.
S 25	Jakob st., ap.	S 25	Kleofa	C 24	Rafael, arhangel	C 24	Katarina	S 26	Štefan ☺	S 26	Štefan ☺
Č 26	Ana, mati M. D.	N 25	Cipr jan in Just.	P 25	Kozma in Dam.	P 25	Konrad	C 27	Janez Evang.	C 27	Janez Evang.
P 27	Pantaleon, muč.	P 27	Agvustin	C 27	Venčeslav, kralj	S 26	Virgilij ☺	P 28	Nedolžni otroč.	P 28	Nedolžni otroč.
S 28	Viktor, p.	T 28	Obglav. J. Kr.	P 28	Mihail	S 27	Gregorij III., p.	S 29	Tomaž, škof	S 29	Tomaž, škof
N 29	Marta	S 29	Hieronim	N 29	Simon ☺	N 28	Saturnin, muč.	N 30	Andrej, ap.	N 30	Andrej, ap.
P 30	Abdon	P 30	Hieronim	P 30	Narcis	T 29	Volbenk, šk.	P 31	David	P 31	David
T 31	Ignacij Lojol.	P 31	Hieronim	T 30	Alfonz	S 30	Silvester, p.		Silvester, p.	P 31	Silvester, p.

TISKOVINE VSEH VRST, ENO- IN VEČBARVNI TISK, MODERNA IZVEDBA

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO „NOVE DOBE“, IZHaja TRIKRAT NA TEDEN. OGLASI PO TARIFU